Pismo nie jest datowane naprzód

ROK XV. Nr. 290 (4608) WILNO, sobota 22 października 1938 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Upadek Kantonu

Europa, zajęta własnymi kłopotami, prawie nie zauważyła, jak dokonany 12 października w zatoce Bias desant japoński, już 21 października osiągnął swój cel, powodując upadek stolicy Chin południowych — Kantonu.

Tymczasem to nie zauważone przez Europę i naogół niespodziewane zwycięstwo Japończyków posiada wyjątkowo doniosłe znaczenie, zarówno dla dalszych losów wojny japońsko-chińskiej. jak i dla przyszłego układu sił politycznych na świecie.

Kanton — kolebka współczesnych Chin narodowych Czang Kai Szeka — od chwili zajęcia przez Japończyków Szanghaju w ub. r., stał się głównym i prawie jedynym punktem zaopatrzeniowym armii chińskiej w broń i inny niezbędny sprzęt wojenny z zewnątrz. Przez ten punkt Czang Kai Szek komunikował się bez większych przeszkód ze światem zewnętrznym, otrzymując systematyczną pomoc, która mu w dużym stopniu umożliwiała skuteczną organizację oporu przeciwko najazdowi japońskiemu w Chinach środkowych. Oprócz tego w Kantonie, jako największym niezajętym przez Japończyków mieście odbywała się gorączkowa praca gospodarczo - militarna frontu chińskiego.

Tutaj bowiem doskonalono stare i budowano nowe szkoły wojskowe, przygotowywano kadry oficerskie, szkolono kierowników walk partyzanckich, personel służby sanitarnej, propagandzistów itd. itd. Słowem, Kanton przekształcono w jedną dużą fabrykę, udzielającą różnego rodzaju pomocy walczącemu o swą wolność i niezależność narodowi chińskiemu.

Zajęcie tak ważnego ośrodka walczących Chin przez Japończyków, siłą rzeczy, osłabi zdolność obronną Republiki Chińskiej, jednocześnie zwiększając szanse zwycięstwa Japonii. Walcząca bowiem od szeregu miesięcy pod Hankou armia chińska, odcięta od tak ważnej bazy zaopatrzeniowej, nie będzie mogła długo stawiać oporu nacierającym wojskom japońskim i jeżeli nie skapituluje całkowicie, to w każdym bądź razie cofnie się jeszcze dalej w głąb kraju, gdzie zorganizowanie oporu bez pomocy płynącej z Kantonu będzie prawie że niemożliwe.

W tym stanie rzeczy szybkie zajęcie Kantonu może umożliwić znajdującej się u kresu sił Japonii uniknięcie drugiej, nader niebezpiecznej, kampanii zimowej i rychłe zakończenie przeciągającej się wojny w Chinach. A to, rzecz prosta, nie pozostałoby bez wpływu na kształtowanie się stosunków politycznych w świecie.

W wyniku bowiem zakończenia wojny chińskiej triumfująca Japonia niezwłocznie postawiłaby na porządek dzienny uregulowanie interesów wszystkich mocarstw na kontynencie azjatyckim na nowych zasadach, wynikających z doktryny japońskiego militaryzmu: „Azja dla Azjatów pod hegemonią państwa wschodzącego słońca".

I jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że w dzisiejszej międzynarodowej sytuacji politycznej, kiedy jesteśmy świadkami niemocy najbardziej na kontynencie azjatyckim zainteresowanych wielkich mocarstw jak Anglia, Rosja Sowiecka i Francja — Japonia osiągnie bez większego trudu realizację swych planów imperialistycznych.

Bo i któż mógłby, konkretnie rzecz biorąc, jej dążeniom realnie dzisiaj przeciwstawić się? Wypadki ostatnich tygodni w Europie centralnej dobitnie mówią, że nikt.

Zet.

HONGKONG, (Pat). Według informacji telegraficznych z Kantonu, wojska japońskie wkroczyły do stolicy Chin Południowych — Kantonu w piątek o godz. 14.30 według czasu miejscowego (g. 12.40).

TOKIO, (Pat). Prowincjonalne i municypalne władze chińskie opuściły wczoraj Kanton.

Dowódca armii kantońskiej Hsito został podobno zabity, a dowódca 151 chińskiej dywizji Yen Tang jest rzekomo ranny.

SZANGHAJ, (Pat). Szybki upadek Kantonu wzbudził wielkie zdziwienie w tutejszych kołach politycznych, ponieważ wiadomem było, że w okolicach Kantonu skoncentrowano znaczną ilość wojsk chińskich oraz milicji, pochodzącej z prowincji Kwantung.

Jak się okazuje wojska te nie wzięły wcale udziału w walkach lub stawiały nieznaczny tylko opór. W Szanghaju krąży szereg pogłosek na temat niespodziewanego upadku Kantonu.

Między innymi twierdzą, że W. BRYTANIA WYWARŁA NA WŁADZE KWANTUŃSKIE NACISK W KIERUNKU PRZENIESIENIA LINII OBRONNYCH POZA KANTON, a to celem ochronienia zagranicznych koncesyj.

Nowe propozycje Pragi
również nie zadowolą Węgrów

BUDAPESZT, (Pat). Jak oświadczają z kół dobrze poinformowanych, rząd nie otrzymał do tej pory noty czeskosłowackiej, zawierającej nowe propozycje co do ustępstw terytorialnych na rzecz Węgier, jednakże nowe warunki czeskosłowackie są tu już w grubszych zarysach znane.

Przewidują one jakoby odstąpienie Węgrom większych terytoriów niż to proponowano dotychczas, jednakże w kołach politycznych panuje przekonanie, że i nowe warunki czeskie nie mogą być przyjęte.

Poseł słowacki u min. Becka

WARSZAWA, (Pat). Minister Spr. Zagranicznych p. Józef Beck przyjął posła Karola Sidora, z którym odbył dłuższą konferencję.

WARSZAWA, (Pat). We wczesnych godzinach popołudniowych poseł K. Sidor opuścił Warszawę udając się samolotem do Bratisławy.

BRATYSŁAWA, (Pat). O ogodz. 16 pos. Sidor powrócił samolotem z Warszawy do Bratysławy. Na lotnisku w Bratysławie powitali go przedstawiciele słowackich kół politycznych, wobec których oświadczył, że starał się zaznajomić polskich mężów stanu z postulatami Słowacji i ma nadzieję, że jego misja zostanie uwieńczona pomyślnym wynikiem.

Japończycy są już na odległość strzału od Hankou

HONG - KONG, (Pat). Czang Kai Szek opuścił Hankou, udając się do Czangsza, miejscowości odległej o 91 klm. na południowy zachód od Hankou. Pani Czang Kai Szek wyjechała rzekomo do Czungking, nowej stolicy Czeczuanu.

TOKIO, (Pat). Wojska chińskie, broniące Hankou, cofnęły się na całej linii. Chińczycy rzekomo cofają się ku Hankou, opuszczając miejscowości Mezeng, Sungfau i Chokoczen. Miasta te stanowiły punkty oporu chińskiej linii obronnej w prowincji Hupoch w odległości 50 mil na północny wschód od Hankou.

TOKIO, (Pat). Według wiadomości z frontu Hankou, japońskie okręty wojenne, które posuwają się w górę rzeki Yangtse, minęły Huangczeu, położone w odległości około 30 klm. od Hankou. i znajdują się obecnie na odległość strzału od tego wielkiego miasta Chin środkowych.

TOKIO, (Pat). Agencja Domei donosi: Z otrzymanych ostatnio ze środkowo - chińskiego frontu wiadomości wynika, że opór chiński załamał się ostatecznie zarówno nad Yangtse jak i na północ od Hankou. Japońskie loty zwiadowcze stwierdziły, że z frontów tych cofa się w popłochu w kierunku Hankou przeszło milion żołnierzy chińskich.

Również na wschód i południe od Hankou, wojska chińskie porzuciły swe pozycje na odcinkach Tsungyang i Pingkiang.

HANKOU, (Pat). Ewakuacja miasta Hankou postępuje naprzód w szybkim tempie. Przede wszystkim wywożeni są ranni.

Chińska Ajencja Telegraficzna zawiesiła wydawanie biuletynów, dzienniki przestały wychodzić. Wskutek braku węgla praca w fabrykach została ograniczona.

Chiński komunikat wojenny twierdzi, że Chińczycy zajęli ponownie miasto Sawo na południowo-wschodnim krańcu prowincji Honan a północnym brzegu Jangtse Japończycy przybliżyli się do Hankou na odległość 90 km.

Dyr. Łubieński u premiera Węgier

BUDAPESZT, (Pat). Dyr. Łubieński w towarzystwie posła R. P. Orłowskiego odbył wczoraj po południu ponowną konferencję z premierem Imredy i ministrem Kanya.

Dyr. Łubieński dziś rano odjedzie do Warszawy.

Przed nową licytacją zbrojeń Europy?
Oś Rzym - Berlin zaniepokojona nowymi zbrojeniami demokracyj

BERLIN, (Pat). „Voelkischer Beobachter" w artykule pt. „Zbrojenia w imię pokoju" stwierdza, że w prasie angielskiej i przemówieniach ministrów brytyjskich kładziony jest w ostatnich czasach wyraźny nacisk na konieczność dozbrojenia W. Brytanii.

Zachodzi jednak pytanie czy potężny wysiłek w dziedzinie zbrojeń W. Brytanii, którego świadkiem jest cały świat ma wyłącznie na celu utrzymanie pokoju. Ostatnio bowiem zbrojenia brytyjskie przybierają rozmiar przekraczający wymogi zabezpieczenia państwa wyspiarskiego i nie mogą pozostać bez wpływu na mocarstwa, przeciwko którym wymierzone jest ostrze zbrojeń brytyjskich.

RZYM, (Pat). „Giornale d'Italia", komentując mowę min. Hoare, który podkreślał właściwości współpracy państw demokratycznych z państwami totalnymi, oraz zaznaczył, że zbrojenia angielskie mają charakter pokojowy i defenzywny, pisze, że nowe zbrojenia Anglii, Francji i Stanów Ziednoczonych podjęte zostały bezpośrednio po konferencji monachijskiej, podczas której Hitler oświadczył, że zaspokojone zostały wszystkie postulaty terytorialne Niemiec w Europie.

Dlatego też — zdaniem p. Gaydy zbrojenia Anglii, Francji i Stanów Zjednoczonych mogą przedstawiać się zagadkowo. Podjęciu zbrojeń przez państwa demokratyczne towarzyszy ożywienie działalności partii wojennych tychże państw. Stronnictwa te poniósłszy porażkę w sprawie hiszpańskiej i sudeckiej, pragną obecnie odegrać się.

LONDYN, (Pat). Minister spraw wewnętrznych sir Samuel Hoare wygłosił wczoraj w Clacton On Sea, przemówienie, w którym podkreślił konieczność zbrojeń brytyjskich.

„Wierzę w intencje pokojowe kanclerza Hitlera — oświadczył sir Samuel Hoare — niemniej jednak w warunkach w których żyjemy jestem zwolennikiem dewizy kanclerza Hitlera: jesteśmy zawsze usposobieni pokojowo, lecz w każdej chwili gotowi do obrony".

Organizacje na Rusi Podkarpackiej
wystosowały petycje do Pana Prezydenta R.P., Horthy'ego Mussoliniego i Hitlera

UŻHOROD, (Pat). Odwlekanie decyzji umożliwiających zubożałej w ciągu ostatnich 20 lat ludności powrót do warunków, w których mogłaby się swobodnie rozwijać, spowodowało inicjatywę organizacyj Rusi Podkarpackiej upomnienia się o należne prawa na terenie międzynarodowym W dniu wczorajszym w Użhorodzie szereg organizacyj wystosowało telegramy do premiera Mussoliniego, kanclerza Hitlera, Prezydenta Mościckiego i regenta Horthy'ego w których żądają sprawiedliwości dla Rusi Podkarpackiej, DOMAGAJĄC SIĘ PRAWA SAMOSTANOWIENIA dla swej ludności.

Manifest Karpatorusinów

UŻHOROD, (Pat). Rada narodowa w Użhorodzie ogłosiła manifest do narodu Karpato-Ruskiego, wysuwając m. in. 1) żądanie definitywnego załatwienia granicy między Rusią a Słowacją, 2) wyznaczenia na wszystkie stanowiska urzędowe Karpato-Rusinów, 3) rewizję obywatelstwa nadanego po r. 1919, 4) przejęcie przez rząd Karpato-Ruski kopalń soli w Slatyńskich Dołach, oraz innego majątku państwowego, 5) likwidacji wszystkich szkół czeskich.

Mowa Ojca św.
w obronie prześladowanego chrześcijaństwa

CITA DEL VATICANO, (Pat). „Osservatore Romano" ogłasza mowę, wygłoszoną przez Papieża do uczestników Kongresu Archeologii Chrześcijańskiej. W mowie tej Papież poruszył m. in. sprawę prześladowań wywołujących szczere współczucie Ojca św. jakim obecnie ulega chrześcijaństwo.

Ojciec św. nie patrzy jednak w przyszłość z pesymizmem.

Papież oświadczył, że podczas swego długiego życia widział wiele rzeczy i zdarzeń dziejowych. Doświadczenie to pozwala mu stwierdzić, że wielkie sprawy kierowane są nie ręką ludzi, lecz rękami Boga. Ze szczególnym naciskiem oświadczył Papież, iż jest kłamstwem przypisywanie mu polityki innej, niż ta, która ma wyłącznie na celu chwałę Bożą i dobro dusz. Papież prowadzi tylko jedną politykę, której nic nie zdoła zmienić. Jest to polityka zmierzająca do dobra ogółu i Ojciec św. nadal będzie ją prowadzić do końca życia.

Bazy morskie i lotnicze
na Hawajach, Alasce i w Porto-rico

NOWY JORK, (Pat). „New Jork Times", powołując się na waszyngtońskie koła rządowe podaje, że ministerstwo marynarki powzięło decyzję co do rozbudowy baz morskich i lotniczych na wyspach Hawajskich, na Alasce i w Portorico. Port w Honolulu, który dziś już należy do najsilniej ufortyfikowanych portów wojennych, ma być jeszcze bardziej wzmocniony. Poza tym projektowana jest budowa lotniska wojskowego w St. Juan (Portorico) i lotniska i portu na wyspach Kodiak na Alasce.

Mieszkańcy Cypru żądają prawa samostanowienia
aby przyłączyć się do Grecji

SOFIA, (Pat). Donoszą z Aten, iż specjalna delegacja, reprezentująca wszystkie organizacje mieszkańców Cypru, przybyła aby wręczyć posłowi angielskiemu w Grecji memoriał, zaadresowany do premiera Chamberlaina, domagający się dla mieszkańców Cypru swobodnego samostanowienia o swej przynależności państwowej, któreby im pozwoliło na przyłączenie się do Grecji.

300.000 osób ubiegało się o medale i krzyże Niepodległości

WARSZAWA, (Pat). Komitet Krzyża i Medalu Niepodległości nadsyła następujący komunikat:

Dekret Prezydenta R. P. wznawia nadawanie Krzyża i Medalu Niepodległości wyłącznie za ostatnią akcję powstańczą na Śląsku Cieszyńskim za Olzą. Wnioski mogą być zgłaszane najpóźniej do dnia 31 stycznia 1939 r.

Jednocześnie Komitet wyjaśnia, iż **wszystkie inne wnioski nadesłane do dnia 31 grudnia 1937 r. rozpatrzył, a nadawanie odznaczeń, zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta R. P. o Krzyżu i Medalu Niepodległości, zostało zakończone z dniem 30 czerwca 1938 roku.**

Nie wszystkie nadesłane wnioski zostały uznane za kwalifikujące się do odznaczeń, gdyż cechą wyróżnienia są większe zasługi. Po sumiennym zbadaniu przedstawionych wniosków w liczbie ok. 300 000 **Komitet uznał za słuszne nadanie ok. 1.600 krzyży z mieczami, ok. 35.000 krzyży i ok. 51.000 medali, razem około 88.000 odznaczeń.**

*

Poza tym Komitet wyjaśnia:

1) Nadsyłanie obecnie nowych wniosków, uzupełnień do dawnych, lub odwołań o wyższy stopień odznaczenia jest bezcelowe, gdyż materiały te już nie mogą być rozpatrywane. Wyjątek stanowi powstanie za Olzą.

2) Komitet nie może informować o motywach nadania, lub odmowy.

3) Komitet nie udziela informacji o rentach, zaopatrzeniach itp., jak również nie wydaje zaświadczeń o służbie niepodległościowej.

4) Wobec ogromnej ilości wniosków, wynoszących dziesiątki tysięcy aktów, które wpłynęły w obecnym roku, Komitet nie będzie mógł odpowiadać na nadsyłane do biura zapytania co najmniej w ciągu kilku miesięcy.

Nowa czeska konstytucja

uwzględni m. in. ograniczenie działalności stronnictw politycznych

PRAGA, (Pat). Ustanowiona niedawno komisja prawników, której zadaniem było opracowanie projektów ustawodawczych, mających usankcjonować prawnie nową sytuację Czechosłowacji, zakończyła pierwszy wstępny etap swojej pracy, ustalając zasadnicze punkty projektu nowej konstytucji.

Jak słychać, projekt ten opracowany przy współudziale komitetu przewódców stronnictw b. koalicji rządowej przewiduje m. in. zrewidowanie dotychczasowych postanowień o prawach obywatelskich, o sądownictwie, jak również konieczną zmianę ordynacji wyborczej.

Poza daleko idącymi zmianami w dziedzinie ustroju prawnego, oczekiwać należy szerokich modyfikacji w dziedzinie administracji publicznej, jak i głębokich przeobrażeń wewnętrznych w życiu politycznym.

W dziedzinie administracji przekształcenia obejmować będą przede wszystkim znaczną redukcję cyfrową struktury budżetowej państwa. Nowy preliminarz budżetowy uwzględniać będzie niewątpliwie spadek zdolności podatkowej, jaki nastąpił w wyniku ostatnich wydarzeń, tak iż poza likwidacją budżetu nadzwyczajnego, przeznaczonego do finansowania wydatków, związanych ze specjalnymi zarządzeniami, jak obrona narodowa, budżet normalny obniżony ma być zapewne o około 40 procent.

Przedmiotem żywego zainteresowania opinii publicznej jest oczywiście kwestia oczekiwanych modyfikacji w dziedzinie wewnętrzno - politycznej w sensie uproszczonego życia politycznego.

Zagadnienia te w chwili obecnej są jeszcze w stadium rozważań w łonie poszczególnych ugrupowań, niemniej liczyć się należy z rozwiązaniem jeszcze innych stronnictw lewicowych, poza zlikwidowaniem formalnym partii komunistycznej bądź z połączeniem się niektórych formacyj partyjnych.

Bez uroczystości

upłynie 20 rocznica niepodległości Czechosłowacji

PRAGA, (Pat). W myśl postanowienia rady ministrów, w roku bieżącym nie odbędą się żadne jubileuszowe uroczystości, związane z powstaniem przed 20 laty państwa czechosłowackiego.

W Jerozolimie powstanie stłumione

Na prowincji akty terroru nie ustałą

JEROZOLIMA, (Pat). W ciągu całego dnia oddziały wojskowe, oczyszczały zajęte dzielnice miasta, ścigając powstańców i zatrzymując podejrzanych. Podczas tej akcji żołnierze byli ostrzeliwani i odpowiadali ogniem, zabijając 4 powstańców. Podczas rewizji wykryto składy broni. Kobiety arabskie są poddawane rewizji przez specjalne oddziały kobiece przydzielone do policji. Stare miasto zwykle tak barwne i ożywione, sprawia wrażenie opuszczonego.

JEROZOLIMA, (Pat). W Jaffie dokonano napadu na żydowski samochód ciężarowy. 2 robotników zabito. Koło miejscowości Hitting w Galilei, oddziały angielskie zaatakowały powstańców zabijając 5 osób.

W skarbcu St. Zjednocz.

przeszło połowa złota całego świata

NOWY JORK, (Pat). Zapas złota zgromadzony przez skarb Stanów Zjednoczonych wyniósł na dzień 18 października 14 miliardów dolarów, co stanowi 58 proc. zapasów złota całego świata.

Reforma konstytucji w Danii

KOPENHAGA, (Pat). Folketing zakończył pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy, dotyczącej reformy konstytucji. Projekt przewiduje podwyższenie do 23 lat wieku osób uprawnionych do głosowania, stworzenie dwuizbowego parlamentu i zorganizowanie plebiscytu w pewnych wypadkach. Projekt poddany został pod obrady komisji, w której skład wchodzi 21 członków Folketingu, poczym wróci na plenum.

Stuletni spór terytorialny

BUENOS AIRES, (Pat). Na ręce prezydenta Argentyny nadszedł telegram tymczasowego prezydenta Ekwadoru dr Manuel Maria Borrero, w którym ten prosi o interwencję w sprawie załatwienia sporu pomiędzy Ekwadorem i Peru, trwającego już niemal od stu lat, a dotyczącego granic pomiędzy obydwoma państwami.

Telegramy tej samej treści przesłał tymczasowy prezydent Ekwadoru również do prezydentów Brazylii, Chili, Urugwaju i Stanów Zjednoczonych, jako do członków specjalnej komisji, która w myśl traktatu pokojowego, zawartego pomiędzy Boliwią i Paragwajem, wytyczyła definitywne granice pomiędzy tymi dwoma państwami w Chaco Boreal. W związku z tym telegramem z prośbą o interwencję, odbyła się konferencja w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych pomiędzy argentyńskim ministrem spraw zagranicznych i ambasadorami Brazylii, Chili, Urugwaju i Stanów Zjednoczonych w Buenos Aires.

Konferencja miała charakter ściśle poufny i żaden z biorących w niej udział ambasadorów nie chciał udzielić prasie żadnych informacyj.

„Kampania przedwyborcza" po meksykańsku

BUENOS AIRES, (Pat). Donoszą tu z Meksyku, że w miejscowości Chiltpec, zwolennicy kandydatury Trujillo Gurria na gubernatora stanu Tabasco stoczyli prawdziwą walkę ze zwolennikami kandydatury Aguirre Colorado, w rezultacie której dwanaście osób zginęło, a wiele zostało rannych.

Znowu tajfun nad Tokio

TOKIO, (Pat). Tajfun, który nadszedł od strony wysp Bonin, dotarł rano do Tokio. Komunikacja tramwajowa została wstrzymana. Szkoły są nieczynne, komunikacja telefoniczna przerwana, około 10 tys. domów znajduje się pod wodą.

TOKIO, (Pat). W prefekturze Kagoszima tajfun wyrządził olbrzymie szkody. Według ostatnich wiadomości ofiarą kataastrofy żywiołowej padło 200 zabitych i około 600 rannych. Bez dachu pozostało 30.000 ludzi. Ponad 2,000 domów zalała woda.

Tajfun przeszedł również nad Tokio i okolicą. Wicher osiągnął 20 m na sekundę. W stolicy i najbliższej okolicy woda zalała ok. 10.000 domów. Komunikacja telefoniczna, telegraficzna i kołowa jest całkowicie przerwana.

W Jokohamie tajfun wyrządził mniejsze szkody, jednak na morzu spowodował wiele katastrof. Ruch statków został przerwany. Kilka wielkich parowców uległo większym uszkodzeniom. Statek angielski „Batteryock" rzucony został na mieliznę pod Turumi. Wielka ilość statków rybackich zatonęła.

Na krótko przed nadejściem tajfunu nad Tokio, w prefekturze policji zakomunikowano dziennikarzom bilans ofiar i strat spowodowanych przez tajfun, który nawiedził południową Japonię w ubiegłym tygodniu. Zginęło wówczas 453 osoby, 592 zostały ranne, 35.000 ludzi zostało bez dachu nad głową.

Dziś przybywa do Wilna Minister Kościałkowski

Dziś przybywa do Wilna Minister Pracy i Opieki Społecznej p. Marian Zyndram-Kościałkowski.

Minister Kościałkowski przeprowadzi lustrację podległych mu agend.

Superintendent wileńsk. kościoła ewangelicko-reform. u p. Premjera

WARSZAWA, (Pat). Prezes rady ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął ks. prof. dr Konstantego Kurnatowskiego, superintendenta generalnego kościoła ewangelicko-reformowanego w Wilnie.

Pogrzeb prof. Michałowskiego

WARSZAWA, (Pat). Warszawa złożyła ostatni hołd znakomitemu pianiście i pedagogowi ś. p. prof. Aleksandrowi Michałowskiemu.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się nabożeństwem żałobnym w kościele Św. Krzyża. Nawy kościoła zapełnili tłumnie przedstawiciele świata muzyki, uczniowie i wielbiciele wielkiego talentu zmarłego artysty. Rząd reprezentowali min. WR i OP prof. W. Świętosławski i wicemin. WR i OP Alexandrowicz.

Kondukt zatrzymał się dwukrotnie przed gmachem Filharmonii, gdzie na balkonie orkiestra filharmonijna odegrała marsza żałobnego Chopina oraz przed Teatrem Wielkim, gdzie tegoż marsza odegrała orkiestra opery warszawskiej.

Zwłoki złożono na cmentarzu Powązkowskim.

Pomnik Mieczysława Frenkla

WARSZAWA, (Pat). W piątek w południe po nabożeństwie w kościele św. Józefa Oblubieńca, odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika znakomitego artysty ś .p. Mieczysława Frenkla na jego mogile, na cmentarzu Powązkowskim.

Uroczystość zgromadziła tłumy publiczności ze świata teatralnego i literackiego.

Pomnik-mogiłę wykonano według projektu arch. Stefana Kaźmierczaka z granitu, a rzeźba portretowa wyszła z pracowni prof. St. Ostrowskiego.

Przemówienie wygłosił wiceprezes komitetu budowy pomnika red. Konrad Olchowicz, kończąc je słowami:

„W życiu ten zacny i szlachetny człowiek umiał grać tylko rolę szlachetną. A reżyserem był mu wiedy jego zdrowy, głęboki rozum, suflerem zaś niezawodnym — prawe polskie sumienie. Dlatego tak jasna, czysta, świetlana smuga pamięci po nim pozostaje".

Instytut Wyższej Kultury Religijnej w Poznaniu

POZNAŃ, (Pat). J. E. Ks. Kard. Prymas Hlond powołał do życia dekretem z dn. 20 bm. Instytut Wyższej Kultury Religijnej. Przewidziane jest studium trzyletnie, w którym słuchaczami zwyczajnymi będą mogły być osoby, posiadające cenzus naukowy. Rektorem nowego instytutu mianowany został ks. prał. Aleksander Żychliński.. Uroczysta inauguracja instytutu odbędzie się w dn. 8 listopada br.

Ślub Casablanci

NOWY JORK, (Pat). Donoszą tu z Elkton (St. Maryland) o ślubie słynnego mistrza szachowego Casablanca z księżniczką rosyjską Olgą Czegodałow.

Zarząd główny Zw. Rezerwistów

WARSZAWA, (Pat). W dniu 20 bm. w Warszawie odbyło się pierwsze zebranie wybranego na walnym zjeździe delegatów Z. R. w Katowicach — Zarządu Głównego Z. R.

Zarząd Główny Związku ukonstytuował się w sposób następujący:

Prezes — Marian **Zyndram - Kościałkowski**, ppłk. rez., wiceprezes — płk. Stefan **Dąbkowski**, sekretarz generalny — Jan **Walewski**, skarbnik — Juliusz **Zagrodzki**, referent organizacyjny — płk. Adam **Borkiewicz**, ref. wych. obyw. — Roman **Tomczak**, ref. pras.-prop. — Stefan **Szumowski**, ref. op. społ. — dr Stanisław **Paczyński**, ref. sportowy — mjr. Bolesław **Studziński**, ref. wczasów — dr Jerzy **Babecki**, członkowie — Leopold **Tomaszkiewicz**, Stefan **Wojnar-Byczyński**, Jerzy **Szumowski**.

Ponadto w skład Zarządu Głównego z urzędu wchodzą: komendant główny Z. R. gen. bryg. Czesław **Jarnuszkiewicz**, przewodnicząca Rady Głównej Rodziny Rezerwistów — Zofia **Berbecka** i kapelan naczelny Z. R. ks dr Jan **Mauersberger**.

Parlament estoński odrzucił karę chłosty

RYGA, (Pat). Z Tallina donoszą, że parlament estoński odrzucił projekt ustawy o karze chłosty, która miała być stosowana w obozach pracy.

Nikt ich nie chce...

PRAGA, (Pat). Od dwóch dni grupa kilkudziesięciu żydowskich uchodźców, którzy zamierzali powrócić z Czechosłowacji na terytorium przejęte przez Rzeszę, zatrzymana została koło Lundenburga, gdzie przebywają dotąd, nie mogąc powrócić również na teren Czechosłowacji. Również w pobliżu Lundenburga w dniu wczorajszym władze czeskie zatrzymały na granicy dalszych 150 rodzin żydowskich, wydalonych z Rzeszy, nie wpuszczając uchodźców poza wspomnianą granicę. Miejscowy Czerwony Krzyż zajął się zorganizowaniem pomocy uchodźcom żydowskim, zatrzymanym na czas nieokreślony, dostarczając środków uzyskanych drogą zbiórki wśród okolicznej ludności żydowskiej.

Giełda warszawska

z dnia 21 października 1938 r.

Belgi belgijskie	90,2 .
Dolary amerykańskie	531,50
Dolary kanadyjskie	524,50
Floreny holenderskie	290,44
Franki francuskie	14.18
Franki szwajcarskie	121.05
Funty angielskie	25,45
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	10,75
Korony duńskie	113,25
Korony norweskie	127,33
Korony szwedzkie	130,69
Liry włoskie	20,—
Marki fińskie	11,20
Marki niemieckie	—
Marki niemieckie srebrne	92,—
Tel Aviv	25,20
Akcje:	
Bank Polski	126,—
Papiery procentowe:	
Pożyczka wewnętrzna	66,18
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	83,75
Pożyczka inwestycyjna druga	84,50
Pożyczka konwersyjna	67.25
Pożyczka konsolidacyjna	67,7

Tajemnicze auta..., aeroplan...

Jak hrabia Paryża złożył deklarację dziennikarzom

PARYŻ, (Pat). Dużą sensację wywołała tu deklaracja hr. Paryża, syna pretendenta do tronu Francji Jana ks. de Guise. Złożenie tej deklaracji grupie 20 dziennikarzy odbyło się w sensacyjnych okolicznościach ze względu na zakaz wstępu na terytorium republiki dla wszystkich członków domów „które kiedyś panowały nad Francją".

Hrabia Paryża, który w imieniu swego ojca od 2 lat kieruje akcją monarchistów we Francji, musiał się uciec do nadzwyczajnych środków ostrożności, aby przedostać się do Francji, przebywa on od 2 lat w Belgii. Przed dwoma dniami opuścił swą rezydencję w Brukseli, aby uwolnić się od stałego nadzoru policji francuskiej i zmylić ślad. Wczoraj szereg dziennikarzy otrzymało zaproszenie od żony hrabiego Paryża. Gdy dziennikarze zebrali się razem, zaproszono ich do samochodów, kierowanych przez kamelotów królewskich. Samochody te ruszyły w kierunku podmiejskim. Drogę wskazywały tajemnicze auta mijające je w ustalonych odstępach czasu. Wreszcie dojechano do pewnego dworu gdzie do zebranych wyszedł hr. Paryża, komunikując, że powaga sytuacji, a przede wszystkim klęski, jakie poniosła Francja na terenie międzynarodowym i zredukowania stanowiska Francji do roli państwa drugorzędnego zmusiły go do zabrania głosu.) W deklaracji swej hr. Paryża podkreślił, że głównym błędem Francji jest jej nastawienie na defenzywę zamiast na ofenzywę. Zmiana tego stanu rzeczy da dyplomacji francuskiej skuteczną broń w rękę. Hrabia Paryża po krótkiej rozmowie opuścił zebranych którzy usłyszeli wkrótce, że odleciał on samolotem, którym przybył na teren francuski.

Dziennikarzy zatrzymano jeszcze we dworze przez pewien czas, poczym odstawiono ich do Paryża, prosząc o dyskrecję, aby nie ściągnąć sankcji karnych na gospodarzy domu, którzy udzielili gościny hrabiemu Paryża.

W kotle wciąż wre

Minęły dni największego napięcia, gdy wojna wisiała na włosku, a myśmy w dzień po zażegnaniu wojny europejskiej musieli własnymi siłami uzyskać prawo do Zaolzia. Tym nie mniej nie minęły jeszcze wypadki, które zakończą wielki przełom w Europie Środkowej. Polityka polska jest w tej chwili niezmiernie czynna. Wystarczy wskazać, że w chwili, gdy minister Beck odbywał swą rozmowę z królem Karolem II, dyrektor jego gabinetu Michał Łubieński konferował z ministrem spraw zagranicznych Węgier Kanya i premierem Imredy. A jednocześnie na lotnisku warszawskim lądował delegat rządu słowackiego poseł Sidor, który odbył dwukrotne rozmowy z wiceministrem Spraw Zagranicznych Szembekiem. Na zapytanie o stanowisko rządu słowackiego w sprawie Rusi Przykarpackiej ,poseł Sidor, wielki przyjaciel Polski oświadczył:

> **„Sprawa Rusi Przykarpackiej interesuje nas o tyle, o ile w ogóle interesujemy się sprawami sąsiadujących z nami narodów, a więc Polski, Węgier, Czechów i Niemców. Jesteśmy natomiast zdania, że o swoim losie powinna zadecydować ludność Rusi Przykarpackiej, gdyż żądając dla siebie samostanowienia, nie możemy go odmawiać innym".**

Gra staje się przejrzysta jeżeli zdamy sobie sprawę, że jednocześnie Czesi (nie potrzebujemy wreszcie używać sztucznej i śmiesznej nazwy — Czechosłowacy) konferują w Berlinie. Czesi nie chcą pozbywać się Rusi Przykarpackiej, bo jednak jest ona pomostem do Sowietów, a jeśli nawet Czesi zmienili dziś zasadniczo swoją politykę, to jednak zrozumiałe jest że z ewentualego pomostu nie chcą rezygnować.

Ale jednocześnie nie chcą z niego również zrezygnować Niemcy, którzy po zwasalizowaniu Czech nic nie mają przeciwko temu, by mieć taki wspaniały korytarz na Wschód. Wspólna granica polsko - węgierska przecinałaby ten korytarz. Zrozumiałe są wobec tego słowa, skierowane formalnie przeciw Francji, faktycznie zaś przeciw tej wspólnej granicy, które czytaliśmy tak niedawno w półurzędówce niemieckiej „Voelkischer Beobachter":

> **„Pewne koła zagraniczne zrozumiały, że Czechosłowacja przestała być jednym z ogniw łańcucha, mającego na celu okrążenie Niemiec. Zaczęto więc przemyśliwać nad zmontowaniem nowego bloku mającego za zadanie przeciwstawienie się Rzeszy".**

Dalej ton jest już znacznie spokojniejszy:

> **„Szczególnie oryginalnym w tych koncepcjach jest wciąganie w nie państw, z którymi Rzesza utrzymuje od lat przyjazne stosunki".**

„Państw" — w liczbie mnogiej. Oczywiście chodzi w danym wypadku o Włochy. Dalej domyślajcie się sami — Polska, Węgry, Rumunia?

Niemcy mają do wygrania wielką stawkę. Czy wygrają — oto jest pytanie dni najbliższych.

* * *

Tak się przedstawia kronikarskie zestawienie wypadków. O co chodzi Niemcom? Poza momentami politycznymi są jeszcze ważkie momenty gospodarcze. Dadzą się one ująć w dwa słowa — zboże i surowce. Uzasadnienie tego nie jest potrzebne — są to rzeczy ogólnie znane.

Jeżeli chodzi o zboże Niemcy niewątpliwie patrzą łakomym wzrokiem na sowiecką Ukrainę. Ale to są sprawy dalsze. Bardziej żywotne interesy Niemiec są zgrupowane w tej chwili nie tyle na wschodzie, ile na południowym - wschodzie. Stamtąd mogą przypłynąć do Niemiec i płody rolne i surowce dla ciężkiego przemysłu. I właśnie tam na południu próbowała Anglia położyć ekspansji niemieckiej tamę.

Tą tamą, którą Anglia myślała, że zdoła zahamować ekspansję niemiecką była pożyczka udzielona Turcji. Szesnaście milionów funtów to miał być ów mur, o który miałaby się rozbić ekspansja niemiecka Tymczasem przyszła nowa sensacja i to sensacja na wielką skalę: oto dr Funk przyznaje Turcji na dogodnych warunkach kredyt 150 milionów RM Cele dla których Niemcy, przeżywające wielkie wewnętrzne trudności walutowe, zdecydowały się na tę pożyczkę nie mogły być błahe. Istotnie posiadają one dla Niemiec pierwszoplanowe znaczenie.

Rzecz polega na tym, że Bałkany posiadają bardzo znaczne, w znacznej mierze niewyzyskane bogactwa naturalne. Znane są dawniejsze zabiegi Niemiec porozumienia się na tym polu z Jugosławią i Bułgarią. Ale oto przychodzi kolej na Turcję. Jej zasoby mineralne są bardzo znaczne, nie zupełnie zresztą zbadane, a prawie zupełnie nie wyzyskiwane ze względu na niski stan uprzemysłowienia kraju. trudności techniczne i niepewność zbytu. Sytuacja się zmienia zasadniczo, gdy odbiorcą tych bogactw stają się Niemcy i gdy w dodatku dają kapitały, fachowców i środki techniczne na eksploatację tych bogactw.

Otóż Turcja posiada znaczne pokłady węgla. Powiedzmy, że węgiel mniej jest Niemcom potrzebny, wobec posiadania własnych zasobów. Ale w okolicy Divriki nie dalej jak w zeszłym roku odrkyto bardzo bogate pokłady wysokoprocentowej rudy żelaznej, posiadającej do 65 procent żelaza. W Anatolii istnieją pokłady rudy o zawartości 40—80 procent żelaza. Mimo to Turcja sprowadza żelazo — czyż nie jest to łakomy kąsek dla obu krajów?

Pozatym Turcja posiada bardzo poważne złoża rud chromowych, wedle niektórych obliczeń są to największe złoża chromowe na świecie. Rudy te są eksploatowane w stosunkowo niewielkich ilościach, a gros ich importują Niemcy. Turcja posiada również bardzo bogate złoża miedzi.

Nie są to bynajmniej wszystkie bogactwa naturalne Turcji. Niemcy, odczuwające taki poważny głód surowcowy, mogłyby bogactwa te wymieniać na swoje artykuły przemysłowe, a więc prowadzić naibardziej racjonalną z punktu widzenia gospodarki narodowej wymianę towarową. A pozatym chodzi o dalsze rynki Bliskiego Wschodu. Po zapoznaniu się z tymi faktami zrozumiała się staje ta nieprawdopodobna na pierwszy rzut oka pożyczka niemiecka.

* * *

Niewątpliwie Anschluss i nierozwiązana jeszcze sprawa czechosłowacka jest początkiem zupełnie nowego etapu w układzie stosunków Europy Środkowej i półwyspu bałkańskiego. W kotle bałkańskim wciąż się gotuje. Odszedł wprawdzie jeden poważny partner — Rosja. Ale przyszedł partner drugi — Polska.

Najbliższe tygodnie i miesiące nie przyniosą napewno ostatecznego wyjaśnienia, które z tych wielu sił, działających na tym terenie, osiągną ostateczną przewagę. Ale w najbliższych miesiącach odegrą się jak się zdaje scena pierwsza drugiego aktu dramatu, którego akt pierwszy zakończył się, mocną pointe'ą — wojną światową.

K. J. W.

Ognisko Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy

Pan Prezydent R. P. w towarzystwie min. Kościałkowskiego i woj. Jaroszewicza, przed frontem wychowanków ogniska.

Nożycami przez prasę

Wczorajsza prasa warszawska przynosi większą rozmaitość problematów poruszanych. Wielkie zagadnienia międzynarodowe wracają do kancelaryj dyplomatycznych. Zaczyna się mozolna praca dokoła jakiegoś kompromisu czesko - węgierskiego.

Z zagadnień wewnętrznych dominuje oczywiście kompleks spraw wyborczych. Sporo ciekawego materiału przynoszą korespondencje z zagranicy. Przytoczymy tu parę wyjątków.

USPOKOJENIE.

Interesującą korespondencję z Pragi Czeskiej p. t. „Uspokojenie" znajdujemy w „Kurjerze Warszawskim". Uspokojenie coprawda bolesne.

> **„Widzi się i dziś jeszcze twarze jakby zakamieniałe z bólu, oczy pełne smutku, zwłaszcza wśród inteligencji. Znam polityków intelektualistów, którzy po przyjęciu decyzji monachijskiej nie wychodzili przez kilka dni z domu, unikając wzroku ludzkiego i rozmowy; ukryli się w zacisze domowe, jak gdyby rażeni obuchem w głowę, skamienieli, oniemieli".**

Jednakże, jak stwierdza korespondentka p. M. Męcińska „w szarych masach" nastąpił powrót do normalnego życia i dyscypliny. Wewnętrzna polityka czeska stoi pod znakiem oszczędności. Zabrano się przede wszystkim do obcięcia liczby posłów i senatorów (przedtem 300). Z 14 stronnictw politycznych Czechosłowacji pozostaną tylko trzy. Komunistyczna partia Słowacji została już rozwiązana. Wkrótce stanie się to samo w Czechach.

Najcięższy czeski orzech do zgryzienia to sprawa uchodźców

> **„z terytoriów okupowanych i emigrantów przybyłych tu po przewrocie w Trzeciej Rzeszy i Austrii. Uchodźcy powrócić mają, na wyraźne żądanie Berlina do miejsc ich dotychczasowego zamieszkania. Około 10.000 uchodźców, w tym większość niemieckich socjal-demokratów, demokratów i katolików, duża liczba Żydów i mniejsza ludności czeskiej wykonać musi już w dniach najbliższych rozkaz Berlina, opornie, ze wzdraganiem się, w przewidywaniu daleko idących konsekwencyj. Pozostaje jeszcze trudny problemat emigrantów, wśród którychm 95% stanowią Żydzi. I tutaj kwestie ekonomiczne zmuszają rząd praski do zarządzeń, mających na celu pozbycie się przybyszów, których okrojona republika nie bedzie mogła wyżywić, ani stworzyć dla nich nowych warunków pracy".**

NA RUSI.

W I. K. C. znajdujemy ciekawą korespondencję Ksawerego Pruszyńskiego z Rusi Zakarpackiej. Okazuje się, że zrozpaczona Czechosłowacja nie jest wcale pozbawiona sprytu. Oto jakimi argumentami starała się prasa czeska przekonać Niemców o konieczności pozostawienia w ręku czeskim Rusi Zakarpackiej.

> **„Stąd, (tj. z Rusi) gdy Berlin wskaże godzinę, można będzie ruszyć z legiami ukraińskimi na Kijów i Moskwę!"**

Kto ma ruszać?! O rety! A to wojownicza rasa!! I gdzież miłość tak niedawna? Gdzie hasło „ne jistem sami".

Sami nigdy, to prawda, zawsze z kimś!

ZMIANY STRUKTURALNE W ANGLII.

Nowy korespondent „Gazety Polskiej" z Londynu p. I. B. Z. nadsyła stamtąd obszerną korespondencję. Treść jest rewelacyjna. Okazuje się, że Monachium stało się początkiem poważnych zmian strukturalnych dla tej cytadeli liberalizmu, jaką jest W. Brytania.

> **„Nie z góry, lecz z dołu, przez wyraziciell najszerszych warstw społecznych, wysuwane są żądania najdalej idącego przymusu państwowego, krępującego wolność jednostki dla wspólnego dobra, przede wszystkim na rzecz obrony kraju. Sam patriotyzm nie wystarcza, niezbędna jest sprężysta organizacja, która bez planu i przymusu obejść się nie może".**

Rząd angielski opracowuje powszechny spis ludności dla celów mobilizacyjnych. Zapowiadają się również zmiany polityczne.

> **„Hamulce demokracji parlamentarnej — pisze p. I. B. Z. — wstrzymują szybkie decyzje, a przestarzała jej maszyna nie może podążyć za tempem krajów, gdzie się nie dyskutuje tyle w sprawach nie cierpiących zwłoki".**

Bo na skutek Monachium

> **„Dawni klienci Londynu i Paryża zmienili swych patronów i jeżdżą teraz po protekcję do Führera i Il Duce. Nowa ofensywa Japonii w Chinach nie jest bez związku z ostatnimi wydarzeniami w Europie. Wniosek z nich wyciągnęli terroryści arabscy w Palestynie, urządzając tam formalne powstanie, które Anglia musi teraz krwawo stłumić, by uratować resztki swego prestiżu na Bliskim Wschodzie. Irlandia żąda przyłączenia Ulsteru i oświadcza, że w razie odmowy Anglia nie może liczyć na jej współpracę na wypadek wojny. Jeden z irlandzkich leaderów w Ulsterze zwrócił się nawet do kanclerza Hitlera, prosząc go o poparcie".**

Na tym kończymy nasz przegląd koresponedencji. Z całego serwisu prasowego były one stanowczo najciekawsze.

I.

Odezwa Organizacji Młodzieży Pracującej

Organizacje Młodzieży Pracującej Okręgu Wileńskiego wydała odezwę, wzywającą Młody Świat Pracy do jak najintensywniejszego poparcia akcji wyborczej.

Jak pracuje redakcja

Reporter szuka tematu

W cukierni można usłyszeć: „proszę dziennikarskie pół czarnej". Ktoś pomyśli może, że klijent żąda jakiejś specjalnie spreparowanej kawy, na przykład pół na pół z rumem. Gdzie tam! Przynoszą mu zwykłą lurę, zapłaci tylko za nią o kilkanaście groszy mniej, niż inni

Czytelnik pism codziennych często nie zdaje sobie nawet sprawy, jak skomplikowana jest praca dziennikarza, jak rozległy i dziwny jest teren jego pracy. 4—8—12 stron gazety wymagają codzienne swej porcji żeru

Jednym z b. ważnych kółek machiny redakcyjnej jest reporter, czyli biały murzyn, dostarczający codziennie pismu informacyj o życiu i wypadkach miejscowych. Jest najgorzej płatny, lecz najniezbędniejszy. Żadne pismo bez niego obejść się nie może. Czytelnik chętnie wybaczy gazecie brak artykułu wstępnego, nie wybaczyłby braku kroniki miejscowej.

Reporter musi dać codziennie solidną porcję materiału. Reporter musi wydusić materiał choćby z pod ziemi!

Biega więc od urzędu do policji z Izby Skarbowej do Pogotowia, by. wszędzie usłyszeć odpowiedź: „nic nowego", lub: „tajemnica służbowa", „dla dobra dalszego dochodzenia nie możemy udzielić panu informacji..."

Urzędowe osoby bardzo lubią i szanują reporterów, ale nie lubią im się zwierzać. Rozumują sobie w sposób następujący: powiedz takiemu panu, że naprzykład koniunktura się poprawia, a ten ci wywali sążnisty artykuł, poparty cytatami ze starożytnych filozofów, pod tytułem„ czemu tak mało, co robi władza?". Nazajutrz gotowa przykrość od wyższej instancji. Bezpieczniej więc nic nie powiedzieć. A tak łatwo zbyć reportera tajemnicą służbową!..

Ale wytrawny reporter tym się nie zraża. Częstuje oficjalną osobę porcją miejskich plotek, czyli tak zwanymi próbnymi balonikami. Jedno żywsze zaprzeczenie i już jest na tropie. A trzeba mu tylko śladu, wątłej nici, do kłębka potrafi się dogrzebać, choćby siedem złych mocy stawało na drodze. Ma już na to swoje wypróbowane sposoby. W takich wypadkach doskonałym łowiskiem są właśnie cukiernie. Dostojni panowie przy furze ciastek i czarnej są mniej sztywni i... ostrożni.

Najniebezpieczniejsze dla reportera są wylewne relacje przygodnych informatorów. Tam prawie zawsze czai się zdrada. Niechby lekkomyślnie uwierzył i napisał w gazecie taką, dajmy na to, wzmiankę:

„Ickowi Wróblowi skradziono partię żelaza wartości 25 tysięcy zł."

Nazajutrz takie sprostowanie:

„Nieprawdą jest, jakoby chodziło o Wróbla, natomiast prawdą, że o Kanarka, nie prawdą, że o partię żelaza, lecz o partię cegły i nie jemu skradziono, lecz on ukradł".

Tego rodzaju sprostowania ambitny reporter przeżywa jak osobistą tragedię. Narażona została jego opinia informatora bez skazy. Długo będzie musiał pracować i nielada dokonać wyczynów, by znów wysoko nosić czoło. A i to nie wobec wszystkich. W każdej redakcji siedzi wilk w owczej skórze, kat reporterów — sekretarz redakcji, który taki „wpadunek" jeszcze po 5 latach potrafi wypomnieć.

Z drugiej strony redakcje nie znoszą braku fantazji u reporterów.

Byłem korespondentem jednej z warszawskich agencji prasowych. Codziennie musiałem przetelefonowywać z Wilna kilka wiadomości. Nadszedł jeden z feralnych dni zimowych, kiedy to zapanował zastój na wszystkich reporterskich frontach. Normalnie czerpie się wówczas z takiej skarbnicy, jak ciężki przednówek, horoskopy cen, przyszłorocznych urodzajów itp. Ale te rzeczy były już wyeksploatowane. Wzrok pada na dzienne notowania meteorologiczne. 25 stopni mrozu. Dobra nasza, nadam depeszę o mrozach.

Piszę: Wileńszczyznę nawiedziła fala mrozów. W północnych powiatach temperatura spadła... Myślę: o ile ona mogła tam być niższa?... i piszę: spadła do **30°**. Przypominam, jakie są okoliczności towarzyszące mrozom i piszę: W związku z mrozami ruch komunikacyjny zmalał. Wskutek zmniejszonego dowozu produktów do miasteczek ceny artykułów pierwszej potrzeby wzrosły. Depeszę kończę wyrazami: Zanotowano wiele wypadków odmrożeń kończyn.

Informacja była spreparowana rzetelnie. Napewno wszystkie wyszczególnione zjawiska miały istotnie miejsce. Sumienie reporterskie mogło być spokojne.

Niestety, nie uwzględniłem jednej rzeczy. Była to informacja wymagająca więcej fantazji. Otrzymałem moni; z agencji, że konkurencja jest lepiej obsłużona. W depeszy z Wilna konkurencyjnej agencji „stało", jak wół:

„Polarne mrozy nawiedziły województwo wileńskie. Wieśniacy znajdują na drogach zwarzone przez mróz w locie wróble, wrony i inne ptactwo. Siarczyste mrozy przygnały z pól do stodół i stogów głodne zajęce i sarny. Z tych niezwykłych zjawisk ludność wróży na rok przyszły klęskę nieurodzaju" itd.

Schyliłem czoło przed kolegą — konkurentem: miał lotniejszą fantazję. Mógł być zresztą spokojny, wrony i zające nie mają zwyczaju rozsyłania sprostowań.

Ale nauka nie poszła w las. Teraz już nie zdystansuje mnie w opisach upałów i spustoszeń, dokonanych przez oberwanie się chmury.

I — rzecz niezmiernie charakte-

Rzekomy wywiadowca aresztowany na sali sądowej

Nieudana afera na szkodę Edmunda Rekścia

Za drugim oszustem rozesłano listy gończe

W „Kurierze" 6 października b. r. zamieściliśmy notatkę o nieudanym tricku oszukańczym, którego ofiarą padł p. Edmund Rekść, brat radnego Henryka Rekścia, jednego z przywódców partii narodowo-społecznej „Błyskawica".

Jak czytelnicy zapewne pamiętają dwóch osobników, Rafał Godwod z ul. Tyzenhauzowskiej oraz Ksawery Głowacki (Rysia 21), chcąc wyłudzić od Edmunda Rekścia pieniądze, zakomunikowali mu, że prokuratura wytoczyła przeciwko niemu dochodzenie pod zarzutem, że namawiał kogoś do... zabójstwa pewnej niewiasty. W swej bezczelności oszuści posunęli się tak daleko, że wyznaczyli zaintrygowanemu Rekściowi „randkę" w... lokalu Wydziału Śledczego. Ta zuchwałość zdemaskowała ich i wczoraj znaleźli się oni na ławie oskarżonych. Sądu Okręgowego w Wilnie.

Na rozprawę stawił się jedynie Rafał Godwod. Ksawery Głowacki przezornie ulotnił się. Sąd postanowił wydzielić sprawę Godwoda, za Głowackim zaś rozesłać listy gończe.

Po obfitującym w ciekawe szczegóły przewodzie, Sąd ogłosił wyrok, mocą którego Rafał Godwod został skazany na rok więzienia. Na wniosek prokuratora zastosowano względem niego areszt bezwzględny. Godwoda, który odpowiadał z wolnej stopy, aresztowano na sali sądowej i osadzono w więzieniu Łukiskim. (c)

Kleck dla wojska

16 października w Klecku wręczono wojsku ręczne karabiny z całym urządzeniem oraz 9 masek gazowych. Prócz tego daru od dzieci został w tym dniu wręczony aparat radiowy dla wojska, zakupiony przez Zarząd Miejski. A więc uroczystość wspaniała. Po odebraniu raportu przez d-cę garnizonu i starostę nastąpiło wręczenie zakupionych rzeczy. Harcerze wręczyli żołnierzom przeznaczony dla nich sprzęt, burmistrz zaś aparat radiowy.

Po nabożeństwie odbyła się defilada, w której udział wzięły prócz wojska: Strzelec miejscowy i z okolic, Zw. Rezerwistów, Krakusy, Harcerki i Harcerze, straż pożarna z Klecka i kilka straży z okolicy, jak z Kuchrzyc, Siekierzyc, Domatkanowicz, Suchlicz, szkoła powsz., szkoły żydowskie.

Po defiladzie odbył się obiad żołnierski w świetlicach żołnierskich, w którym wzięli udział reprezentanci wszystkich organizacyj i szkól. Uczestnikom defilady z poza Klecka wydano obiad żołnierski w szkołach, przygotowany przez KOP.

„Zuch".

Pracownicy kolejowi społeczeństwo w Łapach dla armi

Odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru Ogniska Kolejowego P. W. w Łapach, oraz przekazania Armii dwóch ciężkich karabinów maszynowych od pracowników kolejowych i jednego od miejscowego społeczeństwa.

Informator Prasowy 1938-39

Na rynku księgarskim ukazało się niedawno nowe wydawnictwo, które powinno szczególnie zainteresować sfery prasowe, polityczne i gospodarcze. Wydawnictem tym jest „Informator Prasowy na rok 1938 39", wydany przez redakcję „Prasy", organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, przy współpracy biura Związku. Na 300 stronach „Informatora" zawarte zostały — w formie treściwej i zwięzłej najpotrzebniejsze informacje o prasie polskiej. oraz dziedzinach życia, z prasą związanych. Szczegółowym informacjom o pismach, zrzeszonych w Związku Wydawców, poświęcony jest jeden z najobszerniejszych działów książki. Dział ten rozpada się na dwa poddziały, z których jeden obejmuje dane dotyczące dzienników, drugi zaś — czasopism. Dział informacji o dziennikach i czasopismach skonstruowany jest w ten sposób, że każdemu z pism poświęcona została oddzielna notatka, zawierająca wszystkie ważniejsze szczegóły, dotyczące z jednej strony przedsiębiorstwa wydawniczego ,oraz administracji pisma, z drugiej zaś — organizacji redakcji.

Dalsze działy „Informatora' poświęcone sa organizacjom dziennikarskim, instytucjom wspólnym wydawców i dziennikarzy (Komisja Orzekająca, Komisja Porozumiewawcza Związku Wydawców i Związku Dziennikarzy, oraz Komisje działające na podstawie układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim, którego pełny tekst znajdujemy w Dodatku do „Informatora").

W następnych rozdziałach książki znajdujemy szczegółowe informacje o prasowych agencjach informacyjnych, o instytucjach współpracujących z prasą oraz o ważniejszych biurach ogłoszeń. Obszerniejsze notatki poświęcone są Towarzystwu Wiedzy Prasowej.

Odrębny dział obejmuje międzynarodowe organizacje prasowe.

Pisma polskie, wychodzące poza granicami kraju, uwzględnione zostały w obszernym wykazie, obejmującym około 150 tytułów.

„Informator' uzupełnia wykaz najważniejszych prac o prasie, wydanych w języku polskim, oraz obszerny dział ogłoszeniowy.

Wiadomości radiowe

OPOWIEŚĆ O SKRZYPKU CZARODZIEJU.

Niezwykła osobowość genialnego skrzypka — wirtuoza XIX w. Niccolo Paganini'ego dała wiele interesującego materiału do powstania niejednej legendy i fascynujących opowiadań o przygodach życiowych i niesamowitym wrażeniu, wywieranym jego grą Zaznajomi nas z tym tematem pogadanka Sergiusza Kontera dnia 22 października, o godz. 16.20.

WYJĄTKI Z OPERETEK.

W sobotę, 22 października, o godz. 19.15 miłośnicy muzyki operetkowej będą mogli wysłuchać wiązanki wyjątków z operetek Leo Falla „Róża Stambułu", P. Abrahama „Kwiat Hawaju", A. Sullivana „Mikado" (arcydzieło operetki angielskiej) i F. Lehara „Kraina uśmiechu", których wykonanie przez Orkiestrę Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego zadowolni nawet wysokie wymagania.

Książki nadesłane

Wydawnictwo Polskie — R. Wegner — Poznań: „Tętniące serce" Selma Lagerlöf, „Pęknięty dzwon" Wł. St. Reymont; „Głód" Knut Hamsun.

Wyd. skład główny: Księgarnia „Książka" A. Mazucatto: „Rady i przestrogi" Eugeniusz Romer.

Wyd. Biblioteka Polska — Warszawa: „Indie wczoraj i dziś" Hanna Skarbek- Peretiatkowicz.

Wyd. nakł. Zarządu Głównego Zw. Rezerwistów: „Zułów wczoraj i dzisiaj".

Nakł. skł. główn. — Książnica Atlas S. A. Warszawa: „Pamiętniki" gen. Jan Romer.

Wyd. Książnica Atlas — Lwów - Warszawa: „Człowiek który ważył Dusze" Andre Maurois; „Rzeka przeznaczenia" J. A. Hobart; „Ze Lwowa do Liberii" Jan Hiszchler; „Uroki" II tomy Tadeusz Kudliński

Wyd. Książnica Atlas — Warszawa: „Przymierze z przyrodą" Jadwiga Dyakowska.

Wyd. Księg. Nowości we Lwowie: „Najlepsze recepty" Józef Switkowski.

Wyd. Księg. i Druk. Katol. Sp. A. — Katowice: „Tragedia pewnej miłości" Alia Rachmanow; „Stare i nowe wychowanie" Fr W. Foerster; „Swiatło wiekuiste a ziemskie ciemności" Fr. W. Foerster; „W matni" Janusz Krzemień.

Wyd. Spółdz. Dziennik. — Warszawa: „Czarna fala" Jerzy Hulewicz.

Wyd .Wojsk. Inst. Naukowo-Oświatow.: „Orlę z hetmańskiego gniazda" Ludw. Łakomy.

Wyd. Rektoratu U. S. B. z zasiłku M. P. i Tel. „Prace zakładu skarbowości i statystyki" pod red. Miecz. Gutkowskiego.

Wyd. Biura Studiów i Planowania OZN: „Zagadnienie likw. analfabet. w Polsce".

Wyd. Spółki Wyd. — Drukarnia Polska — Warszawa: „Hellada na przełomie" Stanisław Łoś.

Okiem reportera

Jako przekąska do wódki — nie nadaje się

W oknie jednego z większych sklepów spożywczych przy ul. Mickiewicza wystawiono słój z jakąś szaro-burą zawartością. Napis na słoju głosi:

Świeże
jądra włoskie
kg 6 zł.

Niedrogo. Snadź cena konkurencyjna. Jak wiadomo, dotychczas głównym producentem eunuchów w Europie była Turcja.

Zaciekawiony tym importowanym z Włoch artykułem jeden z moich przyjaciół nabył 10 dkg. Smakosza spotkało rozczarowanie. Jako przekąska do wódki — nie nadaje się..

Są to zwykłe jądra orzechów włoskich.

Poco to wprowadzanie w błąd publiczności? Y.

ŻART NA STRONIE

Nazwisko

Żal, troska i pohańbienie czyhają na każdym kroku.

Bywa, że uczony potrafi obliczyć dokładnie czas zaćmienia poszczególnych planet w roku 2137 i każdym następnym, a przypadku, frasunku ludzkiego nie przewidzi i sam do wróżki przy ul. Raduńskiej bardzo lubi chodzić.

Trzydziestoletni, zdrowy, rumiany Klaudiusz **Humoniak** starał się o posadę. Kołatał, biegał, wreszcie mu powiedziano:

— Będziesz ją pan miał, tylko tę odrobinę formalności urzędowych pan pozałatwiaj...

* * *

W różowym gabineciku wypisuje łagodny staruszek świadectwo rzemieślnicze: — Nazwisko?

— **Humoniak**

— **Kumoniak? Dobrze...**

Chciał Klaudiusz sprostować, ale — rozważa — jakże o jedną literę fatygować łagodnego staruszka, zwłaszcza, że ten przez cały czas pisania bardzo był zaintrygowany motylkiem, łopocącym pod sufitem. — Może od tego patrzenia losy państwowości naszej zależą, czy też uniwerysytetu pomorskiego w Toruniu? — westchnął Klaudiusz **Humoniak** i poszedł.

Doszedł przed oblicze tłustawego pana. Podsuwając mu pod sam nos niefortunne świadectwo rzemieślnicze, poprosił go o wydanie stwierdzenia, że jest faktycznie blondynem. Tłustawy pan przeczytał świadectwo popalił cygaretkę, napisał i mówi: — Oto, proszę, panie **Wamoniak**/

— Nazywam się **Humoniak**, pan kierownik resortu był łaskaw źle przeczytać...

Tłustawy pan zmarszczył się, potem przymrużył oczy i wysapnął: — Hę?...

A w tonie było coś tak wyraźnie niebezpiecznego, że szarpnął grzecznie nogami Klaudiusz **Humoniak** i wybiegł.

W biurze opłat stemplowych długo gnieciono stwierdzenie, że jest blondynem, szeptano, odcyfrowano, wreszcie **Humoniak** dostał cedułkę: „Niniejszym wydaje się Klaudiuszowi **Satoniakowi...**"

— O, Jezu! Nie poznaję siebie! — zajęczał **Humoniak**. Próbował perswazji. Referentka jednak kategorycznie oznajmiła:

— Wynoś się pan, bo jak nałożę na pana stemplowych, to aż panu...

* * *

Trzęsie się **Humoniak**, ale, mimo wszystko, świadectwo zdrowia w ujeżdżalni wybiera. O posadę przecież warto trząść się. Doktór przebiegł oczami po skierowaniu z urzędu opłat stemplowych, postukał, popukał i oświadczył: — Ooowszem, Klaudiusz **Batyniak** zdrów... — Powiedział tak i zapisał tak.

— Ależ, panie doktorze, ja **Humoniak!**

— Z kim pan zaczyna, przedwojenny doktór jestem, w Berlinie fakultet ukończyłem — uniósł się z oburzenia doktór...

Na podstawie świadectwa zdrowia wystawiono bilet kolejowy do miejscowości, w której była posadą do objęcia. Na bilecie stało jak wół dużymi literami wypisane: **Watyciak...** Piszą niewyraźnie, a odczytywać uczciwie lenią się! Powołując się na bilet, Klaudiusz uzyskał przydział ostateczny. Pisano, że **Ratyczel**, tak, że **Ratyczel... Humoniak** posiwiał, potem wlazł z ciężkim sercem i walizką do wagonu.

* * *

Stoi przed biurkiem swego przyszłego przełożonego. Przełożony (po przeczytaniu skierowania):

— Pan pozwoli, dla stwierdzenia tożsamości, dowód osobisty?

— Proszę! — niechętnie, nijako wyszeptuje petent.. Po chwili skrupulatnych badań, przełożony wali pięścią w stół:

— Ależ to oszustwo, pan jest Klaudiusz **Humoniak**, a posadę ma dostać Klaudiusz **Ratyczel!**

— Panie dyrektorze, kiedy to...

— Niema żadnych „kiedy"... kryminalista z pana! Po policję!

Klaudiusz **Humoniak** jest zadowolony, że dzięki natychmiast powziętej decyzji ucieczki — uniknął spotkania z kodeksem karnym.

Teraz zdaleka stara się, żeby po dokonaniu sprostowania ujednostajnić nazwisko. Walczy o tę smutną posadę. Choć, właściwie, co za profit może z niej przyjść człowiekowi siwemu, drżącemu, steranemu, wyzbytemu z wszelkich sił życiowych, —**trzydziestoletniemu?!!!** a.

Nadużyć w gminie raduńskiej nie było

obaj oskarżeni uniewinnieni

Głośna swego czasu w gminie rudomińskiej sprawa nadużyć, ujawnionych przy budowie domu społecznego w Raduniu, znalazła ostatnio swój epilog w Sądzie Okręgowym w Lidzie. O nadużycia te oskarżeni byli: członek Rady Powiatowej Tadeusz Spuziak i b. wójt gminy Raduń Piotr Kotowicz. Pierwszy do czasu rozprawy przebywał przez 10 miesięcy w więzieniu, drugi zaś przez 2 miesiące. Podczas przewodu sądowego, który trwał 3 dni pod przewodnictwem sędziego Czajkowskiego, powołani rzeczoznawcy jednomyślnie stwierdzili, że żadnych nadużyć nie było, a przeciwnie, doszukano się nadwyżki. Obaj zostali uniewinnieni.

Petardowi zamachowcy

Śmiechowska, Naborowski i Ostanówko przed Sądem Ap.

Dziś w Sądzie Apelacyjnym w Wilnie odbędzie się proces nauczycielki z Lublina Marii Śmiechowskiej oraz członków Stronnictwa Narodowego Naborowskiego i Ostanówki, skazanych w pierwszej instancji za dokonanie szeregu zamachów petardowych w Wilnie na przełomie 1936/37 r. Między innymi oskarżeni mieli podłożyć petardę pod drzwi mieszkania prof. Górskiego.

Proces ten wywołał w Wilnie wielkie zainteresowanie. (c)

Mikołaj Tanoff — artysta-malarz bułgarski

W dniu 22 bm. w salonach „Zachęty" w Warszawie odbędzie się otwarcie wystawy znakomitego artysty-malarza bułgarskiego, Mikołaja Tanoffa. Tanoff jest dobrze znany w Polsce z poprzednich swych imprez artystycznych. Na zdjęciu jarmark bułgarski — Mikołaja Tanoffa.

rystyczna — trochę przekoloryzowania tego rodzaju wiadomości czytelnicy chętnie wybaczają, co więcej, żądają nawet tego. Potym sami wierzą, że istotnie to na własne oczy widzieli. O tym muszą pamiętać doświadczeni dziennikarze.

Opowiadają taką anegdotę:

Reporter z Wilna depeszuje do gazety szwajcarskiej: „na ulicach miasta ukazały się dziś 2 dzikie wilki".

Redaktor poprawia: „Na ulicach Wilna ukazało się stado wilków, które" itd...

Ktoś mówi: „Panie redaktorze, korespondent wyraźnie donosił tylko o 2-ch wilkach".

„Ba, powiada redaktor, dwa wilki mogą pokazać się i u nas, w Szwajcarii. Egzotycznemu Wilnu przystoi conajmniej stado".

Ze swego punktu widzenia może i miał rację.

Rodzaje pracy reporterskiej nie wyczerpują się na tego typu wysiłkach. Skala zainteresowań dziennikarza i teren jego polowań są niezmiernie rozległe. Czasami naprzykład reporter, szumnie tytułowany panem redaktorem, bywa zapraszany na rozmaite oficjalne uroczystości, obchody, konferencje. Nieraz te konferencje bywają połączone z całkiem znośnym nawet obiadkiem lub kolacyjką. Musi za to dać nazajutrz sprawozdnie, a im dłuższe i bardziej „podniosłe", tym więcej przez inicjatorów uroczystości cenione.

Ale reporter nie lubi tego typu roboty. Nie lubi zaś dlatego, że tych sprawozdań z uroczystości, w których brali udział dyrektor X, prezes Y, naczelnik Z i szereg innych liter alfabetu nie znosi Jego Królewska Mość — Czytelnik.

Różnorodność pracy reportera jest olbrzymia. Olbrzymi jest również wysiłek. Wszystkie stuletnie babule dawno już zostały opisane, wszystkie zabytki odkryte, lochy wymierzone i sklasyfikowane, dokumenty dotyczące wielkich zmarłych opublikowane.

Reporter musi brać z dnia dzisiejszego, z tego, co się stało przed chwilą.

Czytelniku, gdy wpadnie ci w cukierni do ucha: „dziennikarskie pół czarnej" — spojrzyj na człowieka wymawiającego te wyrazy z życzliwością. Będzie to bowiem reporter.

W. K.

Poziom wód Narocza opada

w zastraszający sposób

W zastraszającym tempie w jeziorze Narocz ubywa woda. Poziom jeziora gwałtownie opada. Woda od brzegów znacznie ustąpiła. Szczególnie daje się zauważyć ten objaw od strony Zanarocza i Niesłucza (Harcerski Ośrodek), gdzie powstały miniaturowe wysepki, wystające nad poziom ławice, których przedtym nigdy nie było. W miejscach obecnych płycizn i mielizn, swobodnie przesuwały się łodzie żaglowe. Już w tegorocznym sezonie letnim dało się zauważyć znaczne obniżanie się poziomu jeziora, co ostro zaznacza się w chwili obecnej.

Wielki wiec O.Z.N. w Horodyszczu

Horodyszcze — to duże miasteczko odległe o 23 km od Baranowicz, położone w malowniczej okolicy, otoczone mlodymi gajami brzozowymi. Ma piękny stary kościół.

19 bm. Obóz Zjednoczenia Narodowego zwołał w tym miasteczku wiec przedwyborczy. O godz. 12 w południe przeszło trzytysięczny tłum zgromadził się w środku miasteczka przed specjalnie zbudowaną trybuną na wysokim zbiorniku wody, a ozdobioną flagami narodowymi i odznakami OZN.

Wiec zagaił i przewodniczył miejscowy wójt p. Jóźwiak. Pierwszy przemawiał p. Czesław Krupski, kandydat na posła z okręgu 52, następnie delegat OZN z Nowogródka, a w końcu wiceprezes horodyskiego obwodu OZN p. Szkoda. Mówcy scharakteryzowali cele, dążenia i zamierzenia OZN w dziedzinie politycznej, gospodarczej i narodowościowej, nawołując zebranych do licznego wzięcia udziału w wyborach do Sejmu i Senatu. Zebrani miejscowi chłopi (cały duży plac i przyległe ulice zajęte były przez tłumy ubrane w szare, miejscowe „jermiaki" i gdzieniegdzie kożuchy, bijące bronzowymi plamami) z zainteresowaniem przysłuchiwali się przemówieniom. Szczególnie żywy oddźwięk wśród słuchaczy wywołały sprawy zbliżenia samorządu do ludności, kwestia oświaty rolniczej i zamierzenia OZN w walce z przeludnieniem wsi oraz sprawy narodowościowe.

Z reakcji słuchaczy widać było wyraźnie, że chłopa miejscowego interesują przede wszystkim zagadnienia gospodarcze, a entuzjazm wywołały hasła głoszone przez OZN o przejęciu przez chrześcijan z rąk żydowskich placówek handlowych, rzemieślniczych i przemysłowych.

W wyniku wiecu zebrani przez aklamację przyjęli następującą rezolucję:

„Zgromadzeni na wielkim wiecu politycznym w Horodyszczu w dniu 19 października 1938 r. stwierdzają, że czasy obecne wymagają od każdego syna tej ziemi wyjątkowej karności i solidarności. W tym przekonaniu gromadzeni postanawiają w imieniu własnym i swych rodzin wziąć czynny udział w nadchodzących wyborach, głosując za tymi kandydatami, którzy reprezentują ideologię OZN". (K.)

Katolickie Wilno przygotowuje się do niedzielnych uroczystości ku czci św. Andrzeja Boboli

Jutro w niedzielę odbędą się w Wilnie wielkie uroczystości religijne, związane ze złożeniem w Bazylice Katedralnej cząstki reliwii nowego polskiego Świętego Andrzeja Boboli. Cząstka tych relikwii złożona zostanie w kaplicy św. Andrzeja Loyoli w Katedrze.

Uroczystości rozpoczną się o godz. 9 rano zbiórką, poczym procesja uda się przed pałac arcybiskupi. Z pałacu zabrane będą cząstki relikwii Świętego, które przy udziale duchowieństwa, przedstawicieli władz, społeczeństwa i tłumów wiernych zostaną procesjonalnie przeniesione do Bazyliki Katedralnej. Tu o godz. 10 rano od prawione zostanie uroczyste nabożeństwo celebrowane przez J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolitę Jałbrzykowskiego przy licznym współudziale duchowieństwa.

Po nieszporach, które odbędą się w Bazylice o godz. 4 po poł. procesja wyruszy z Katedry do kościoła św. Jana, dokąd zostanie przeniesiona druga cząstka relikwii Świętego, skąd po krótkim pobycie zostanie przeniesiona na stałe do kościoła św. Kazimierza.

O godz. 14 w sali przy ul. Ostrobramskiej 5 z racji tych podniosłych uroczystości religijnych odbędzie się uroczysta akademia.

Całe katolickie Wilno do uroczystości tych przygotowuje się bardzo starannie. Miasto w niedzielę przybrane zostanie we flagi narodowe.

Zabiegi o konserwację inwentarza Lit. T-wa Naukowego

W Litewskim Towarzystwie Naukowym odbyła się konferencja, poświęcona konserwacji zabytków i cennego inwentarza, stanowiącego własność Towarzystwa. W konferencji wzięli udział przedstawiciele zarówno społeczeństwa litewskiego, jak i polskiego. Społeczeństwo polskie reprezentowane było m. in. przez prof. Ehrenkreutza, prof. Wysłoucha i dyr. Studnickiego. Zdecydowano zaangażować specjalny personel dla dozoru inwentarza.

Jesienny Zjazd Spółdzielców w Wilnie

16 bm. odbył się w Wilnie w lokalu Zw. „Społem" zjazd przedstawicieli Spółdz. Spoż. okręgu wileńskiego.

Referaty na zjeździe wygłosili: p. M. Zalewski ref. pt. Stan Spółdzielni Spożywców w okręgu wil., p. Ant. Niemieciński ref. pt. Skup ziemiopłodów przez wiejskie Spółdzielnie Spożywców.

Obrady zjazdu zobrazowały stan Spółdzielni w okręgu.

Okręg wileński wykazuje pod względem rozwoju działalności spółdzielni wielki skok procentowy w porównaniu z innymi okręgami kraju. Ilość spółdzielni w okręgu wil. w ciągu ostatnich 3 lat niemal się potroiła. Obroty towarowe spółdzielni wykazują stały i szybki wzrost, dzięki czemu większość spółdzielni odgrywa już decydującą rolę w życiu gospodarczym swego środowiska. Dochodowość gospodarki jest coraz lepsza — co pozwala wypłacać członkom zwroty od wybranych towarów.

Zjazd wypowiedział opinię o potrzebie uruchomienia Szkoły Spółdzielczej w Wilnie. Jest to sprawa szczególnie ważna i paląca z tego względu, że wysokie koszta kształcenia młodzieży w Szkołach Spółdzielczych w Warszawie uniemożliwiają wysyłanie do tych szkół młodzieży miejscowej.

W związku z uchwałą zjazdu pełnomocników związku „Społem" zakupienia dla celów obrony Państwa 10 samochodów sanitarnych kosztem około 160.000 zł, zjazd, na wniosek Rady Okręgowej, uchwalił jednorazowe opodatkowanie się każdej spółdzielni w okręgu wil. w wysokości 1‰ od obrotu spółdzielni w 1937 r.

Kto i na jakim miejscu kandyduje w Nowogródczyźnie

Wskutek zrzeczenia się kandydatury przez b. posła E. Hutten Czapskiego w okręgu Nr 51 oraz nienadesłania w myśl przepisów ordynacji wyborczej zawiadomienia o wyrażeniu zgody na kandydowanie na posłów w okręgu Nr 50 w Lidzie wybranych przez zgromadzenie okręgowe kandydatów: A. Giwojny, Cz. Dębickiego i H. Bogatkowskiego, listy kandydatów na posłów w poszczególnych okręgach województwa nowogródzkiego ustalone zostały przez okręgowe komisje wyborcze jak następuje:

w okr. Nr 50 w Lidzie — 1) Stanisław Szwed, 2) Mieczysław Górski, 3) Lucjan Brylski, 4) Jan Orechwo i 5) Stanisław Raj; —

w okr. Nr 51 w Nowogródku — 1) inż. Jan Trzeciak, 2) Adolf Sarnecki, 3) Stanisław Tomaszewski, 4) Jan Zdanowicz i 5) Wandalin Juszkiewicz;

w okr. Nr 52 w Baranowiczach — bez zmian, tj. 1) Czesław Krupski, 2) Genadiusz Szymanowski, 3) Kazimierz Grodzki i 4) Stanisław Petrusewicz.

List do Redakcji

Wielce Szanowny Panie Redaktorze,

w numerze „Kurjera Wileńskiego" z dnia wczorajszego opublikowany został wywiad z dr Wysłouchem na temat wyników wyborów w zgromadzeniach okręgowych w m. Wilnie.

O ile w wywodach tych osobista rola p. dr Wysłoucha przedstawiona została zupełnie ściśle, o tyle ustępy dotyczące roli O. Z. N. w tej kwestii nie są zgodne z rzeczywistością.

Ponosząc odpowiedzialność za okręg O. Z. N. Wilno i będąc osobiście, jako kandydat na posła w okręgu 45 włączony w krąg akcji wyborczej, mam niestety o wiele bardziej ograniczone możliwości repliki, niż miał je p. dr Wysłouch w swoim wywiadzie.

Dlatego muszę posługiwać się ogól nikami na tyle jednak wyraźnymi, by rolę O. Z. N. w tej sprawie określić jako różną od tej, jaka wynika z treści wywiadu p. dr Wysłoucha.

Łączę wyrazy poważania

Inż. Władysław Barański
Przewodn. Okr. OZN Wilno.

„Zaduszki na Rossie"

Dzięki staraniom Związku Propagandy Turystycznej Ziemi Wileńskiej w okresie od 28.X do 4.XI odbędzie się zjazd do Wilna p. h. „Zaduszki na Rossie". Po wykupieniu karty uczestnictwa LPT turystom przysługuje 50% ulgi kolejowej przy przejeździe w obie strony z dowolnej stacji. Poza tym karta uczestnictwa upoważnia do bezpłatnego zwiedzania miasta oraz do zniżek w autobusach, teatrach itp.

Niezależnie od kart indywidualnych spodziewane jest przybycie pociągów popularnych, o których informowaliśmy przed paru dniami.

Przypuszczać należy, że tegoroczny zjazd na Zaduszki do Wilna będzie wyjątkowo liczny.

* * *

Związek Propagandy Turystycznej zwraca się z uprzejmą prośbą do wszystkich organizacyj i stowarzyszeń, które w roku 1939 projektują większe zjazdy w Wilnie, ażeby zechciały porozumieć się z ZPT w sprawie terminu, ilości uczestników itp.

Dane powyższe pozwolą na opracowanie programu imprez wileńskich w roku przyszłym. Celem uniknięcia niepotrzebnej rywalizacji z kolei program miejscowy zostanie uzgodniony z kalendarzykiem imprez w całej Polsce.

Informacje należy kierować do Biura ZPT (Mickiewicza 32, tel. 21-20, godz. 9—15) do dnia 30 października br.

P. Olsejko w Wilnie

Bawił w Wilnie wyższy urzędnik poselstwa litewskiego w Warszawie p. Witold Olsejko.

Targi ziół leczniczych, grzybów i konserw roślinnych w Wilnie

17 bm. w Warszawie obradował Związek Komisyj Targów i Wystaw. Na porządku obrad była wniesiona również ważna dla Ziem Północno-Wschodnich sprawa Targów Ziół Leczniczych, Grzybów i Konserw Roślinnych w Wilnie. Ze względu na charakter gospodarczy naszego rejonu, Wilno specjalnie nadaje się na siedzibę targów tego rodzaju. Należy podkreślić, że będą to już drugie obok Targów Futrzarskich targi branżowe w Wilnie.

Komisja uznała powyższe argumenty za słuszne i ustosunkowała się do inicjatywy wileńskiej jak najprzychylniej. Najbliższe targi zielarskie, grzybiarskie i konserw roślinnych odbędą się w Wilnie w dniach 28—30 września 1939 r. Targi te obejmują również urządzenia do obórbki ziół leczniczych, grzybów i owoców.

Wywieźliśmy 15 wagonów cebuli do Anglii

W okresie od 1.X 1937 r. do 1.IX 1938 r. z Ziem Północno - Wschodnich wyeksportowano do Anglii 15 wagonów cebuli. Eksport cebuli do Anglii kształtuje się pomyślnie i przedstawia znaczne możliwości rozwoju, gdyż rynek angielski jest z naszych dostaw na ogół zadowolony.

Szwecja interesuje się naszym miodem

Szwecja zażądała od naszych organizacyj pszczelarskich oferty na dostawę miodu. Na razie z Ziem Północno-Wschodnich mamy możność wyeksportowania do Szwecji 5.000 kg. Być może, iż w wypadku jeśli importerzy szwedzcy będą z dostarczonego towaru zadowoleni, otrzymamy dalsze zamówienia.

Trup dróżnika kolejowego na torze

21 bm. na szlaku Orany — Olkieniki, na przejeździe strzeżonym, znaleziono zwłoki dróżnika kolejowego, Stanisława Karpowicza, który prawdopodobnie został zabity przez pociąg osobowy.

Podawali się za rewidentów Rzeźni Miejskiej

Sąd Okręgowy w Wilnie rozpoznał wczoraj sprawę Władysława Górkowskiego, Maniniegi i Dymasa, oskarżonych o wyłudzanie pieniędzy od handlarzy i handlarek. Pierwsi dwaj podawali się za rewidentów Rzeźni Miejskiej, trzeci im w tym pomagał.

Sąd skazał Górkowskiego na jeden rok więzienia. Manini i Dymas zostali uniewinnieni. (c)

Napad rabunkowy pod Halami Miejskimi

Wczoraj koło godz. 3 pp. w pobliżu Hal Miejskich trzech osobników napadło na przybyłego na targ do Wilna wieśniaka Kazimierza Jenteckiego. Napastnicy pod groźbą noży obrabowali go. Jentecki został przy tym lekko ranny.

Policja wszczęła niezwłocznie pościg, w wyniku którego sprawców zatrzymano.

Echa zajścia w kinie „Pan"

Handlarz J. Fajnberg skazany na rok więzienia

W lutym rb. na galerii kina „Pan", podczas wyświetlania filmu rozległ się nagle przeraźliwy krzyk dziewczynki. Zapalono światła. Przybyły policjant aresztował handlarza Jankiela Fajnberga, który zachował się w kinie w niemoralny sposób, usiłując zniewolić siedzącą obok niego 11-letnią dziewczynkę Jankowską.

Fajnberg nie przyznał się do winy, twierdząc, że oskarżono go niesłusznie. W międzyczasie dziewczynka, która w ogóle była chora, zmarła. Fajnberg zaś zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego.

Sprawa odbywała się przy drzwiach zamkniętych. Sąd skazał Fajnberga na rok więzienia. (c)

W Wilnie ma powstać wielkie muzeum pod otwartym niebem

Cały Belmont przeznaczony zostanie na ten cel

Powstał projekt urządzenia w Wilnie muzeum pod otwartym niebem na wzór istniejących tego rodzaju muzeów na zachodzie Europy, a przedewszystkim w państwach skandynawskich. Muzeum koncentrowałoby zabytki, które ze względu na swe rozmiary nie mogą być umieszczone w zamkniętej sali. Rozchodzi się tu w pierwszym rzędzie o zabytki dawnego budownictwa drewnianego, jak domy, kaplice, krzyże przydrożne itp.

Sprawie urządzenia tego muzeum poświęcone była niedawno specjalna konferencja, chodziło w pierwszym rzędzie o wynalezienie odpowiednich terenów, co nie jest rzeczą łatwą. Sama sprawa stworzenia w Wilnie tego rodzaju muzeum jest już podobno przesądzona. Jak nas informują, na jednym z najbliższych posiedzeń Zarządu Miejskiego prezydent miasta dr Wiktor Maleszewski ma wystąpić z wnioskiem przekazania na cele muzeum terenów całego Belmontu. Jest to teren bardzo duży stanowiący przeszło 70 ha.

Tabela loterii

3 dzień ciągnienia 1-ej klasy 43-ej Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 19421

25.000 zł.: 9583

10.000 zł.: 124090

5.000 zł.: 78733

2.000 zł.: 19949 84879 32427 110874

1.000 zł.: 19308 35909 60742 105587 152303

500 zł.: 2442 56602 68014 85620 87014 101123 111348 143163 150842

250 zł.: 13205 19157 40314 41767 45885 57585 56867 62537 63886 67298 69341 79101 83267 84331 92244 100822 106784 112451 123492 132237 133708 146986 149048 155722

Wygrane po 125 zł.

827 1001 646 2485 3020 82 639 5207 31 895 6197 538 7151 87 528 8038 343 584 652 783 9433 824 1071 12266 14101 408 25 757 72 14047 459 629 15715 848 929 16134 442 899 17751 18347 411 34 19089 20733 21412 998 22478 23147 362 868 91 24067 846 25489 543 614 26194 770 964 27006 468 28241 29474 3058 185 31377 675 32670 756

33202 325 61 435 35061 148 997 37458 885 38010 222 79 334 39019 446.

40238 53 486 692 780 41090 167 79 42096 122 453 64 797 918 74 44027 135 924 45065 105 46677 47730 48020 484.

50051 159 296 343 598 750 51005 9 76 325 68 537 973 52093 308 53631 43 54003 19 202 12 325 60 643 946 55246 545 56797 57693 58053 151 376 799 807 59289 418 774.

60131 503 61639 820 62021 954 63342 520 41 68 64390 428 89 663 65857 66662 718 865.

67244 312 60 68348 542 719 69122 805 24 70022 71309 605 18 72818 74282 511 76717 77504 78353 910 79349 879 986 80128 339 81079 328 990 82892 83707 84372 85095 86147 703 821 88608 889 89172 898 90469 847 91525 744 818 42 93592 644 709 94902 96409 539 97214 56 672 98111 581 865 99113 724 77

100132 228 101161 236 102312 411 677 10009 64 749 106476 510 615 776 107420 108539 651 109001 314 521 110223 111844 113545 114725 115410 697 116608 9 95 117181 95 118017 702 120473 121096 405 67 732 906 122275 375 409 86 123024 760 47 124613 948 125075 927 81 126041 219 612 128324 749 129168 287 393 461

130146 516 36 54 132511 133920 134056 379 877 906 28 135511 34 136498 637 137212 334 138887 139363 712 81 141558 749 897 916 142648 55 94 143128 384 885 940 144034 301 448 600 823 146576 148822 149283 328 150067 980 151621 152006 17 153458 614 728 970 154138 68 819 0 15509 156646 876 157289 457 158414 20 641 159017 416 792 802 925 z

Wygrane po 62,50 zł.

19 115 27 93 96 458 96 97 688 783 1247 332 601 36 39 719 873 82 921 2173 224 562 787 3107 295 481 98 4048 176 305 5150 399 693 864 960 6025 42 171 272 754 7134 316 443 760 860 947 8209 330 66 491 508 792 897 986 9306 782 933 10355 510 11173 362 633 889 12037 140 88 422 50 80 13004 144 67 366 70 74 548 14030 454 87 811 948 15320 427 36 597 614 60 16052 198 590 742 17386 478 514 18003 125 299 315 95 498 897 19018 28 70 93 220 82 85 392 498 607 99 701 20428 63 74 20 914 40 21121 83 426 557 934 51 64 22113 314 53 486 503 687 803 23214 321 720 24263 333 404 552 608 25079 148 518 26015 335 710 82 27047 28085 183 231 366 475 764 29056 71 263 402 754 72 30033 122 233 54 361 68 88 709 99 820 310158 88 263 461 99 631 85 725 34406 550 633 710

33095 235 63 479 623 99 717 27 803 59 34093 155 66 667 821 35434 518 90 36030 87 124 74 586 92 819 97 37091 167 492 515 696 38026 56 109 230 729 54 963 54 39313 74 85 649 752.

40018 481 562 882 41047 101 30 216 415 782 927 42015 50 893 988 43125 77 332 502 739 984 44083 601 706 24 45016 108 33 382 93 95 548 77 601 53 858 46113 246 358 415 51 526 639 47067 131 644 53 63 79 920 87 48004 272 413 543 854 95 49067 83 281 839 40 75.

50133 334 39 63 414 537 616 99 51215 325 515 640 742 52337 474 83 89 545 603 66 918 53283 307 404 643 840 94 54020 90 253 536 727 886 55125 284 96 393 442 515 91 682 766 838 56074 138 300 88 524 53 642 899 57077 186 234 61 828 906 53 58060 109 52 257 396 502 47 640 88 59036 403 677 706 20 57.

60300 441 46 81 99 571 785 864 61043 285 300 12 510 83 937 62018 530 72 826 63154 510 20 817 69 925 64038 572 463 862 943 85 65037 474 656 66 73 722 35 66186 943.

67046 505 733 76 68148 55 317 97 667 81 69107 55 489 563 674 780 972 70240 559 871 71041 59 128 460 529 755 89 865 900 72002 67 248 67 88 423 98 547 679 879 73171 266 666 850 965 74005 26 55 78 939 75235 371 564 703 81 76134 778 77114 70 98 471 643 796 78210 344 401 614 92 723 79224 409 92 772 80049 74 126 442 44 98 552 744 834 969 98 81057 76 517 614 712 809 37 82050 500 634 72 83181 241 70 334 803 4 84375 966 69 85111 513 926 86133 53 298 317 69 687 87117 218 66 78 366 479 909 99 88052 305 639 934 89203 369 657 817 90075 405 609 91017 101 31 324 52 422 683 969 92048 425 42 599 93165 455 684 809 36 95770 827 96124 346 435 619 879 97454 98421 504 814 99224 58 399 404 544 644 782

100055 122 464 573 602 807 10118 438 52 72 548 57 93 647 63 775 102049 218 498 807 103179 259 10466 220 830 105145 290 775 802 991 106092 281 419 70 550 672 711 107500 772 873 108253 96 518 68 702 109049 209 27 425 110047 284 309 591 604 63 789 111376 700 24 112613 710 26 46 113197 308 461 629 960 114053 115819 52 116007 148 254 871 988 117075 154 55 238 474 753 910 56 118002 157 401 14 16 626 770 991 119025 60 154 590 874 88 89 998 120095 250 642 121100 74 92 874 55 625 836 59 92 122009 14 51 468 576 611 777 845 975 123044 288 420 633 91 728 124191 297 326 795 125013 60 142 97 448 55 773 126252 459 127211 426 128264 330 59 723 515 23 903 129299 320 53

130330 509 651 747 56 945 131142 418 524 864 713 98 132028 311 575 67 3766 809 89 133147 409 606 785 927 134041 363 544 645 812 135476 593 964 136085 328 565 610 82 783 852 929 137207 15 888 90 922 138109 81 554 762 806 903 951 139112 214 60 402 573 934 90 140156 270 473 544 759 838 142302 560 143011 287 417 611 95 144023 382 503 39 647 145257 337 404 63 675 868 81 146268 614 755 78 147045 50 192 247 846 148607 64 707 149234 491 584 607 870 911 28 150018 77 114 271 594 739 804 15 52 912 64 151044 66 159 201 387 748 94 152002 183 468 618 740 857 153284 535 44 79 656 770 154278 329 651 155219 421 587 654 156098 478 84 551 627 157619 85 405 611 724 981 153 08 255 36 76 389 433 4 51 784 882 159070 360 518 625 724 990

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20 tysięcy złotych padła na Nr. 46629

10 tysięcy zł. — 7568 19235 124826

5 tysięcy złotych — 9590 155111

2 tysiące złotych — 129308

1 tysiąc złotych — 37116 93507 103745

500 złotych — 15308 16220 33281 40903 68888 73115 73640 83859 122182

250 złotych — 5607 5965 10407 21112 24640 26907 30265 33219 37340 40675 43499 69503 70039 71389 86478 90429 98099 98239 100350 114995 119198 123600 127505 128017 128443 135188 135533 138443 152443

Wygrane po 125 zł.

10391 835 3566 5117 7149 8997 9655 715 10352 11330 47 760 12585 14423 858 16173 620 17796 19795

20454 22825 993 23745 24617 25175 26069 307 825 28968 30297 31506 963 34071 35571 37443 560 38028 39566 40171 41813 42829 43770 939 44152 305 488 612 715 45005 47311 530 48508 683 49004 206 17 637

50168 884 51032 512 52199 53118 54269 438 55064 56805 57024 58176 62050 118 64621 65123 66438 70254 71050 768 73606 75979 76561 872 77093 650 753 81200 82459 83313 84408 924 85783 86631 88612 89420 90336 694 91431 94558 95844 947 96267 612 99149 313 101230 68 102877 106813 79 109336 113476 117232 119481 955 120432 121271 123023 124285 946 128686 129950 130715 131499 863 132197 133556 601 56 134260 419 35 687 765 136579 138238 139227 140851 141342 142707 143491 144247 543 147541 148417 990 149025 151509 902 152048 486 914 156603 754 888 157995 158556 987

Wygrane po 62,50 zł.

205 22 53 603 38 2482 711 3031 223 314 419 86 4244 576 655 5053 691 6740 886 7347 8146 72 949

10479 11130 517 687 12063 65 84 13680 717 15377 652 821 16342 17122 93 405 568 658 18232 732 893

20166 335 593 769 21271 370 573 732 82 22514 614 23368 24083 195 324 851 948 25155 552 842 95 27370 44 646 28595 29187 93 444

30261 717 31254 606 71 7 904 32268 90 337 420 518 758 33380 628 700 34063 238 717 32352 74 702 35342 74 702 36574 37192 38044 370 766 879 39220 739

40192 272 563 70 958 41042 84 104 82 488 42183 240 357 43 239 771 72 44063 90 501 696 45168 92 247 549 90 46257 587 633 715 47020 48435 667 88 757 907 49361 986

501146 211 51045 313 982 52038 213 335 442 893 53223 480 885 941 54125 290 597 677 753 87 55038 57387 444 582066 633 934 59033 233 427 501 761 893 60467 511 61179 272 987 62307 579 749 63982 64006 439 66158 424 636 67429 70588 71406 73418 63 74333 723 908 75105 205 96 678 832 945 76432 77104 29 77 220 97 78155 61 789 952 92 80320 655 81103 21 229 397 670 82844 83126 778 85000 109 42 384 436 839 86469 636 87054 557 796 819 89395 569 719 90461 531 787 91 998 91423 27 960 92025 296 807 967 93057 74 94 97 312 487 94158 307 96261 911 97006 187 481 880 98174 228 414 882 99171 670 954 100216 667 101223 691 999 102118 347 69 638 741 103502 34 609 900 104278 562 609 879 105125 272 106106 932 107076 80 368 108409 503 110505 111669 627 51 956 113377 448 114714 76 115114 619 42 968 116657 918 117132 470 756 895 906 118046 597 966

120072 766 121392 682 122395 945 86 123135 48 677 904 124522 839 126000 367 798 941 127365 424 827 43 128383 476 799 129007 367 722 65 855 130376 558 131678 132687 133080975 134804 909 135170 451 938 136446 137192 460 515 676 886 963 138065 76 663 834 140224 342 141511 549 87 142481 143479 144134 486 637 986 145068 860 146006 281 504 847 67 147221 398 713 86 149024 150046 222 455 56 151498 916 152051 702 58 153171 237 43 885 154677 155728 915 156078 157117 158167 332 738 47 829 159111 41 403 753

IV ciągnienie

Wygrane po 125 zł.

4346 599 658 5853 8220 427 9414 65 716 12058 15045 513 16118 673 18771 19034 578 21073 22260 75 570 23678 775 96 25947 26060 267 27837 31827 956 33739 98 34685 35009 36107 37462 38894 39405 40898 41721 62 42430 43548 818 44958 45106 436 46316 796 47626 48470 866 84

50090 998 51138 52411 548 912 53212 66 602 54667 748 55381 56190 57977 58208 348 59937 61778 62604 63960 64652 988 68164 69458 942 99 70483 713001 340 764 74198 76467 77161 80490 81070 708 82552 666 83692 84268 86306 88177 674 89012 68 316 516 90730 91973 93372 96875

101142 891 102383 107189 109886 110888 111661 112085 242 516 113047 96 114696 115548 116002 412 75 651 973 119936 121381 761 887 122537 812 925 123581 124299 749 127599 697 128142 131470 132091 133118 24381 135497 619 137249 138244 727 139169

140303 8 869 141387 866 142153 54 223 143360 146863 147512 150392 470 881 83 987 151013 152172 535 685 153405 155990 156768

Wygrane po 62,50 zł.

660 876 981 1624 30 2930 3457 525 838 921 5313 6112 88 368 610 831 2773 84 561 690 836 64 8001 5 162 478 9973 10184 357 439 742 47 831 11026 158 473 750 918 12150 440 807 89 13092 240 842 14182 202 551 740 76 861 15309 414 74 636 954 15958 17605 847 18171 19584 691 840 20591 666 880 973 21378 621 728 29 903 51 82 22134 621 623 82 785 23143 589 92 814 24568 712 25697 726 6073 482 544 760 809 73 27051 595 819 33 59 28230 27 782 29231 43 883 978

30471 871 31216 307 619 77 801 32072 33597 812 980 34034 284 397 620 743 35278 36296 358 540 600 855 37587 38051 774 893 40824 41281 401 842 91 42037 419 981 43017 164 216 319 489 769 44326 593 608 804 904 45213 44 56 659 725 70 46846 47078 547 631 48170 214 414 509 22 767 49042 507 84 50386 573 51136 217 499 663 883 52104 84 253 392 543 53045 67 83 126 51 421 54156 227 79 573 639 728 809 74 55249 680 816 57022 270 443 58330 916 27 59393 805

60108 366 570 648 774 61252 478 683 700 62534 643 68 63010 165 260 585 727 38 820 64273 65043 118 494 623 792 66147 248 96 553 91 697 67049 885 987 68317 588 635 69381 626 853 70219 392 861 921 71554 682 979 92328 886 73200 31 901 3 74327 600 75726 881 972 76006 65 478 77372 443 903 78552 79069 368 513 658 80392 81074 395 721 82168 501 83834 963 84889 87016 776 88318 89912 21

90536 854 948 91375 413 513 690 92115 864 75 93035 93 341 50 94593 659 95349 63 96007 691 782 97654 98052 156 201 77 92 372 94 439 832 99376 536 861 100844 101631 808 10275 103212 963 104479 916 106342 107288 684 818 108004 726 820 950 109103 110717 111000 21 606 829 112093 397 421 552 741 851 113041 370 114544 697 895 115053 585 997 116118 529 69 117375 98 628 119047 455 721

120010 440 63 691 809 121012 518 785 971 122589 749 123043 134 511 745 124109 273 433 125224 323 609 126054 227 763 12715 128081 129392 130202 23 398 556 131008 143 272 495 905 132058 125 99 371 574 133539 134476 523 59 664 135159 233 432 75 715 921 136302 574 711 137169 138143 267 388 681 139150 215

140221 850 141069 581 143081 17645 544 942 144078 391 744 828 146813 918 147125 47 988 148033 531 782 149003 425 87 515 858

150421 843 925 58 151112 420 908 152029 153104 262 618 828 154010 910 155058 360 777 896 942 156038 96 131 402 785 157259 70 797 869 953 158213 159 311

Wystawy rolnicze w pow. oszmiańskim

Na zakończenie prac rolniczych Okręgowe T-wo Organizacyj i Kółek Rolniczych w Oszmianie przystąpiło do organizowania w 4 miejscowościach wystaw rolniczych o szerszym zakresie przy udziale 40 zespołów przysposobienia rolniczego oraz Szkoły Rolniczej w Antonowie. Wystawy mają na celu zobrazowanie włożonego wysiłku i osiągniętych rezultatów całorocznej pracy w poczynaniach prac społeczno-zawodowych młodzieży wiejskiej.

Opieka nad grobami bohaterów w pow. brasławskim

Rozsiane po całej Brasławszczyźnie groby obrońców Ojczyzny z wojny polsko-bolszewickiej oraz groby miejscowych powstańców, tzw. „Zielonych" zmusiły społeczeństwo Brasławszczyzny do zorganizowania oddziałów gminnych oraz oddziału powiatowego Polskiego T-wa Opieki nad Grobami Bohaterów. Obecnie na terenie pow. brasławskiego działa Oddział Powiatowy i 15 Oddziałów Gminnych tego T-wa, które roztoczą opiekę nad grobami poległych w wojnie światowej, w wojnie polsko-bolszewickiej, grobami „Zielonych" i innymi. Na terenie Brasławszczyzny znajduje się jeszcze w Widzach grób generała wojsk polskich powstańczych z r. 1963 Tomasza Wawrzeckiego. Grób ten wymaga również dużej opieki ze strony społeczeństwa. Oddziały T-wa oprócz opieki nad grobami mają przystąpić do budowy pomników i wmurowywania tablic pamiątkowych.

Brasławszczyzna KOPowi

Komitet fundacji daru dla armii z terenu powiatu brasławskiego zamierzał początkowo ofiarować jednemu z oddziałów KOP 3 ciężkie karabiny maszynowe, obecnie jednak okazało się, że ofiary społeczeństwa Brasławszczyzny znacznie przewyższyły sumę potrzebną na zakup 3 c. k. m., wobec czego postanowiono dodatkowo zakupić 2 ręczne karabiny maszynowe.

Przekazanie tych darów oddziałom KOP nastąpi w Brasławiu 11 listopada rb.

Pożar w fabryce lnu w N. Wilejce

Straty 200 tys. złotych

Onegdaj w fabryce lnu w Nowej Wilejce, od iskier powstał pożar. Ogień zniszczył jednopiętrowy budynek fabryczny wraz z urządzeniem.

Straty, według prowizorycznych obliczeń, sięgają blisko 200 tysięcy złotych.

Dzięki interwencji wileńskiej straży ogniowej i ofiarnej pracy miejscowej straży ogniowej, uchroniono od pożaru sąsiednie budynki. (c)

Autobus zderzył się z pociągiem

ŚRODA, (Pat). W dniu 20 bm. wieczorem autobus f-my „Fiapol", kursujący na linii Poznań - Pyzdry, zderzył się koło Środy z pociągiem towarowym środzkiej kolei powiatowej.

Zderzenie nastąpiło na szosie, na niezabezpieczonym przejeździe. Autobus wpadł pełną szybkością na parowóz, który wskutek zderzenia wyskoczył z szyn. Autobus został rozbity.

Z jadących w autobusie pasażerów, 9 osób odniosło rany, w tym 2 doznały poważnych kontuzji i umieszczone zostały w szpitalu.

Jerzy Mariusz Taylor 80)

Czciciele Wotana

W tej chwili Alfred zapalił swą latarkę. W niezwykle silnym promieniu oślepiająco białego światła ukazały się stopnie, oślizgłe od wilgoci, pokryte podobnym do szronu nalotem pleśni, świadczącym już na wstępie, że słońce nie zagląda tu nigdy.

— Ach, jakie to cudowne — cieszyła się Anka zbiegając żywo po stromych schodkach. — Nawet nie wyobrażam sobie, że ta pana latarka daje takie jasne światło. Kiedy zdarzało mi się tu przychodzić, miałam zawsze tylko ogarek świecy. To wielka różnica... O, Jezu! — krzyknęła przeraźliwym głosem.

Pośliznęła się niebezpiecznie i byłaby upadła z pewnością na twarde kamienie schodków, gdyby nie objęło jej w porę silne ramię.

— No, a kto doradzał ostrożność? — śmiał się Alfred pomagając dziewczynie w odzyskaniu zachwianej równowagi.

— Ojej, wcale nie wiedziałam, że pan potrafi być taki złośliwy — nadąsała się Anka uwalniając się energicznym ruchem z jego rąk. — Gdyby nie pan, nie pośliznęłabym się na pewno. Tyle razy przecież chodziłam tu sama i nigdy mi się nic nie stało.

— Masz, bracie, wdzięczność kobiecą — śmiał się Alfred. — Tylko co zachwycała się pani tą latarką, a teraz okazuje się, że ta sama latarka o mało nie przyprawiła pani o upadek.

— A, żeby pan wiedział, że tak — upierała się dziewczyna. — Przy świetle świecy wyglądało tu wszystko jakoś inaczej i znałam już każdy kamień, tylko bałam się więcej.

— Mam nadzieję, że teraz wcale się pani nie boi — żartował dalej Alfred.

Poczuł przypływ zdrowej, beztroskiej wesołości i poddał się jej z rozkoszą, zapominając o wszystkich kłopotach. Nienawistni bracia Erninowie i wszyscy koloniści z Grobli, zmartwienia materialne księżny i jego osobiste troski odbiegły go nagle, rozpłynęły się w atmosferze tajemniczości tej niezwykłej wyprawy.

Zeszli już z niebezpiecznych schodków i posuwali się teraz wąskim korytarzem, którego ściany były chropowate i wilgotne, a gliniaste dno pełne lepkiego błota, w którym nogi ich tonęły po same kostki. Korytarz wcale nie biegł w kierunku prostym. Biały promień latarki oświetlał co chwila jakiś zakręt nieoczekiwany, jakąś nierówność terenu, z której to w górę, to znowu w dół prowadziło kilka nowych stopni, łudząco podobnych do tamtych pierwszych, ułożonych z takich samych kamieni oślizgłych, przyprószonych nalotem siwej pleśni.

W pewnym miejscu strop korytarza obniżył się tak gwałtownie, że musieli, jak to zapowiadała Anka, skurczyć się i w pozycji najniewygodniejszej przebyć przestrzeń kilkunastometrową, przy czym ze ścian, spłoszone światłem, odrywały się raz po raz nietoperze i z żałosnym piskiem szybowały w głąb ciasnego tunelu, aby ukryć się dalej w ciemnościach. Natrafiali też ciągle na jakieś olbrzymie ślimaki bez skóry, których całe roje pełzały po ścianach korytarza, wystawiając daleko swe różki, zaopatrzone w wielkie gałki. Oślizgłe stworzenia wywoływały szczególny wstręt w Ance, która przemykała się tu z taką ostrożnością, jakby obarcie się o ślimaka groziło niebezpieczeństwem.

Ciasny i duszny tunel skończył się nareszcie i dwoje wędrowców znalazło się w wysokim okrągłym lochu, przypominającym kryptę grobową.

— Uf — odsapnął Alfred prostując się z przyjemnością po niewygodnej przeprawie. — Ależ to prawdziwy labirynt. Czy aby trafimy do naszego wyjścia?

— Trafimy — zapewniła go Anka. — Nie ma przecież innej drogi. Trafilibyśmy nawet, gdyby zgasła pańska cudowna latarka.

— O to nie ma żadnej obawy — oświadczył z dumą rozglądając się ciekawie. — co to? Znowu schody? I jakie strome!

— Jakże pan chciał inaczej? — wzruszyła ramionami dziewczyna z widocznym poczuciem wyższości, jaką daje doświadczenie. Musimy się przecież dostać do podziemnego jeziora.

— Po schodach? — zdziwił się.

— No, tak. Przecież to przejście to tylko tunel. Jezioro znajduje się nad nami. Dla tego korytarz jest taki błotnisty i dlatego zostawiłam obuwie w domu.

— A ja byłem o tyle przezorny, że zrobiłem to samo — roześmiał się Alfred oglądając swoje ubłocone stopy. — Mój Boże! Ładnie byłbym się urządził. Po tej przeprawie trzewiki trzeba byłoby wyrzucić, a kosztowały tak drogo i nie wiem, czy prędko będę sobie mógł pozwolić na kupno nowych.

Dziewczyna spojrzała na niego z niedowierzaniem

— Chyba pan żartuje..

— Wcale nie żartuję. Położenie nasze, teraz szczególnie, kiedy księżna za moją namową zwróciła zadatek staremu Erninowi, jest tak złe, że nie wiem, czy zdołamy się utrzymać nawet w tym małym majątku. Bank nada miesiąc może go wystawić na licytację. I ten sam Ernin, który chciał nabyć tylko łąki lubartowskie, będzie mógł je nabyć wraz z całym Teresinkiem.

(D. c. n.)

KRONIKA

Październik 22 Sobota

Dziś: Korduli i Aiodii
Jutro: Seweryna i Romana

Wschód słońca — g. 6 m. 02
Zachód słońca — g. 4 m. 06

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dnia 21. X. 1938 r.

Ciśnienie 760
Temperatura średnia + 6
Temperatura najwyższa + 8
Temperatura najniższa + 5
Opad 4,3
Wiatr północny
Tend.: wzrost
Uwagi: pochmurno.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowicza (Piłsudskiego 30); Chróścickiego i Czaplińskiego (Ostrobramska 25); Filemonowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pełkiewicza i Januszkiewicza (Zarzecze nr. 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA

— Na 23 stypendia — 250 podań. W przyszłym tygodniu ma zapaść decyzja Magistratu w sprawie przyznania stypendiów dla niezamożnej młodzieży akademickiej oraz młodzieży szkół średnich. Ogółem Magistrat przyzna 23 stypendia. Na stypendia te do chwili obecnej wpłynęło już przeszło 250 podań.

— Dodatkowa jezdnia i zieleńce przed gmachem Banku Gospodarstwa Krajow. W przyszłym miesiącu nowy gmach Banku Gospodarstwa Krajowego ma być oddany do użytku. Miejskie biuro urbanistyczne przystąpiło już do rozwiązania zagadnienia usytuowania placu, znajdującego się przed nowowybudowanym gmachem. Plac ten, według projektu urbanistów, zostanie przepołowiony. Wybudowana będzie dodatkowa jezdnia o szerokości mniej więcej 5 metrów, pozwalająca na dojazd pojazdów pod gmach Banku. Ponadto na placu urządzone zostaną zieleńce, a nawet klomby z kwiatami.

— Należy pośpieszyć z opłatą podatku lokalowego. Do 31 października płatny jest podatek lokalowy. Nieuiszczenie podatku w terminie pociągnie za sobą bardzo przykre konsekwencje dla płatników. Zaraz bowiem po dniu 1 listopada podjęte zostaną kroki egzekucyjne, przy czym należność ściągana będzie wraz z doliczaniem kosztów egzekucyjnych i odsetek za zwłokę.

PRASOWA.

— Konfiskata „Vilniaus Žodis". Skonfiskowany został wczoraj nakład gazety litewskiej „Vilniaus Žodis" za wydrukowanie artykułu pt. „Wydarzenia, co do których nie zawracamy sobie głowy".

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— Zebranie studentek-harcerek. — W niedzielę 23.X o godz. 11 odbędzie się zebranie wszystkich studentek-harcerek w lokalu Komendy — ul. Ostrobramska 7—2. Wszystkie studentki-harcerki są proszone o przybycie.

— Peowiacy. Dnia 22 października br. (sobota) o godzinie 18 w lokalu Koła (Plac Orzeszkowej 11) odbędzie się zebranie informacyjne na którym ob. wiceprezydent Nagurski wygłosi odczyt na temat „Gospodarka Samorządu Miejskiego" z uwzględnieniem wydanych inwestycji w ostatnich latach.

Ze względu na charakter odczytu stawiennictwo obowiązuje.

RÓŻNE

— „Wilnianie poznajcie Wilno". — W najbliższą niedzielę 23 października br. wycieczka Związku Propagandy Turystycznej zwiedzi gminę i cerkiew staroobrzędowców na Nowym Świecie.

Szczegółowych wyjaśnień udzieli jeden z członków gminy. Zbiórka uczestników wycieczki o godz. 12 przed głównym wejściem do Bazyliki. Udział 20 gr od osoby.

LIDZKA

— Organizacja muzeum regionalnego w Lidzie. Lidzki Ośrodek Badań Krajoznawczych przy miejscowym oddziale Polskiego T-wa Krajoznawczego przystąpił do organizacji muzeum regionalnego ziemi lidzkiej. Posiadane dotychczas eksponaty przechowywano w szafach z powodu braku odpowiedniego pomieszczenia. Obecnie, dzięki przychylnemu stanowisku burmistrza m. Lidy p. Józefa Zadurskiego, Ośrodek otrzymał w budynku Biblioteki Miejskiej duży, dobrze urządzony pokój, w którym urządzone będzie muzeum. Lida, jako stare i bogate w tradycje miasto, dotychczas nie posiadało żadnego ośrodka, któryby gromadził pomniki chlubnej przeszłości tej ziemi.

— Dancing w Resursie Polskiej. W sobotę 22 bm. odbędzie się dancing w Resursie Polskiej.

— Walne zgromadzenie członków Oddziału PSK w Lidzie. 23 bm. w świetlicy PCK w Lidzie przy ul. Pereca 5 o godz. 13 odbędzie się walne zgromadzenie członków. Porządek dzienny: zagajenie, wybór prezydium, odczytanie protokółu, zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1939.

Podając powyższe do wiadomości, Zarząd prosi wszystkich członków oddziału o konieczne przybycie na Walne Zgromadzenie.

— Komitet budowy pomnika poległym bieliczanom w Bielicy przyjął na ostatnim posiedzeniu opracowany przez art.-rzeźb. Jerzego Kacieszczenko projekt. Pomnik stanie na placu przykościelnym w Bielicy. Budowa pomnika prowadzona jest pod kierownictwem arch. Marcewicza. Pomnik w Bielicy ma być wykończony jeszcze przed 11 listopada, gdyż uroczyste jego odsłonięcie przewidziane zostało na 20-lecie Niepodległości.

— Kino na wsiach. Kierownictwo kina objazdowego DOK III w porozumieniu z towarzystwem rolniczym odwiedziło w powiecie lidzkim 11 miejscowości, w których zostały wyświetlone filmy dźwiękowe o treści przeciwlotniczo - gazowej i wojskowej. Filmy cieszyły się dużym powodzeniem. Najmniejsza ilość widzów liczyła 1.500 osób. Filmy poprzedzane były pogadankami fachowymi na tematy rolnicze, odnoszące się do danej okolicy.

— POŻARY. W ciągu ostatniego tygodnia na terenie powiatu lidzkiego zanotowano szereg pożarów stodół oraz suszarni lnu. Na skutek wadliwej konstrukcji pieców poszło z dymem kilkanaście suszarni.

— „Bławat Poznański" A. Miśkiewicz Lida, ul. Suwalska (w lokalu dawnych jatek miejskich na rynku). Wielki wybór towarów. Ceny niskie i stałe. Obsługa szybka i fachowa.

NIEŚWIESKA

— Karabin maszynowy dla armii. Dla uczczenia 20 rocznicy istnienia Niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej grono nauczycielskie oraz młodzież gimnazjum państwowego im. Władysława Syrokomli w Nieświeżu na uroczystym posiedzeniu 18 bm. uchwalili ufundować dla Armii Polskiej karabin maszynowy.

Dar zostanie wręczony miejscowemu pułkowi ułanów w dniu 11 listopada br.

— „Fala niemeńska" z Rozgłośni Baranowickiej. Stały amatorski zespół śpiewaczy p. n. „Fala niemeńska", który pod kierunkiem dr Skoczka koncertował przed mikrofonem Polskiego Radia, podczas transmisji święta KOP w Stołpcach, został zaangażowany na kilka występów przez radiostację baranowicką. W „Fali niemeńskiej" śpiewać będzie młodziutka 13 letnia utalentowana śpiewaczka Rosłoniewska Halina.

— P. Szulc Czesław, instruktor łąkarstwa w samorządzie nieświeskim, został przeniesiony do Wilejki. Na jego miejsce przybył p. Marian Sandomierski.

MOŁODECZAŃSKA

— Koło Polskiej Macierzy Szkolnej. Z inicjatywy Zarządu Wojewódzkiego Polskiej Macierzy Szkolnej odbyło się w dn. 18 bm. w sali sejmikowej zebranie organizacyjne PMS w Mołodecznie. Na zebranie to przybył delegat Zarządu Głównego mgr Juliusz Sędek, który wygłosił odczyt pt. „Polska w obliczu ostatnich wydarzeń" oraz wyjaśnił zebranym cele i zadania tak ważnej dla naszych ziem placówki oświatowej. Następnie zebrani wyłonili spośród siebie zarząd Koła z płk. Leonkardem na czele. Dotychczas Polska Macierz Szkolna na terenie powiatu prowadziła 3 jednoklasowe szkoły.

— Szkoła koszykarska. W ub. roku szkolnym przy pułku strzelców mińskich istniała jednoroczna szkoła koszykarska, która w bież. roku została przekształcona na dwuletnią szkołę koszykarską. Inauguracja I. kursu tej szkoły nastąpiła w kasynie podoficerskim miejscowego pułku w obecności przedstawicieli społeczeństwa. Szkoła ta jest utrzymana przez fundusz społeczny pułku przy pomocy finansowej wojewody Bociańskiego. Na I kurs zapisało się 17 uczni dzieci małorolnych gospodarzy, które otrzymują w pułku całodzienne utrzymanie. Program szkoły w r. b. został znacznie rozszerzony i obejmuje przedmioty praktyczne, jak: nauka w pracowni, czyli wykonywanie najróżnorodniejszych przedmiotów koszykarskich od zwykłych koszyczków do luksusowych mebli oraz przedmioty teoretyczne, jak: kalkulacja zawodowa, organizacja warsztatu, rysunki techniczne i odręczne, wikliniarstwo oraz wychowanie społeczno obywatelskie.

Należy podkreślić, że wychowankowie zeszłoroczni nie zostali pozostawieni własnemu losowi, lecz fundusz społeczny pułku pomaga im w dalszym ciągu w organizowaniu warsztatu pracy, w sprawie zbytu itp.

BRASŁAWSKA

—Z okazji Tygodnia Szkoły Powszechnej Komitet w Leonpolu zorganizował zbiórkę pieniężną wśród społeczeństwa i bal ze składkowym — ofiarowanym przez miejscowe społeczeństwo — bufetem. Dochód z Tygodnia w sumie 200 zł 37 gr przekazano do Komitetu Okręgowego TPBPSP w Wilnie. Fr.

POSTAWSKA

— Radio w Prońkach. Świetlica dla starszych, zorganizowana przy szkole w Prońkach zakupiła aparat radiowy za pieniądze uzbierane drogą składek. W tak nieznanym zakątku i głuchej wsi Prońki rozbrzmiewa obecnie głośnik falami Warszawy, Wilna i innych radiostacyj polskich.

POLESKA

— Bawił w Pińsku wojewoda poleski p. W. Kostek - Biernacki w sprawach służbowych.

— STRZAŁ PRZEZ OKNO. Nieznany sprawca wystrzelił z broni palnej przez okno do mieszkania Leona Patejczuka, mieszkańca wsi Robianka, pow. brzeskiego. Kulą zostało ranione 4-letnie dziecko i siostra gospodarza Zofia Lis. Stan dziecka groźny. Kto strzelał i jaki był powód zamachu nie ustalono.

— Z POWODU UTRATY ŻONY. Podczas grzybobrania w lesie, m-ka Brześcia Jadwiga Kopera natknęła się na zwłoki wisielca. Zaalarmowane władze ustaliły, że denatem był emerytowany pracownik fabryczny Adam Bromiński, który od pewnego czasu cierpiał na rozstrój nerwowy z powodu utraty żony.

— DLA 50 GROSZY. W czasie zabawy we wsi Biała, pow. pińskiego, na tle odmowy zapłaty 50 groszy muzykantom, powstała bójka między Cyrylem Osmołowiczem a Janem Butrymem i Aleksandrem Łosińcem.

Osmołowicz otrzymał kilka ran nożem i w stanie beznadziejnym dostarczony został do szpitala w Pińsku.

— POWIESIŁ SIĘ. We wsi Horodno, pow. stolińskiego powiesił się we własnym mieszkaniu 40-letni N. Warszawski. Przyczyna rozpaczliwego kroku były kłopoty materialne, zadłużenie i długotrwała choroba żony.

Uczczenie pamięci gen. Kazimierza Pułaskiego

Z okazji 159 rocznicy śmierci bohatera Polski i Ameryki gen. Kazimierza Pułaskiego, przedstawiciel Ambasady Rzeczy-pospolitej Polskiej w Waszyngtonie, p. Michał Budny, złożył wieniec pod pomnikiem gen. Pułaskiego. Moment ten przedstawia nasze zdjęcie.

Kurjer Sportowy

St. Lendzin wyjechał do Poznania

Wczoraj wieczorem wyjechał z Wilna do Poznania najlepszy pięściarz wileński Stanisław Lendzin, który w niedzielę rozegra spotkanie eliminacyjne z Jasińskim przed ustaleniem reprezentacji Polski na mecz z Łotwą.

W charakterze sekundanta pojechał p. Ćwikliński. Na meczu obecny będzie nasz specjalny wysłannik red. J. Niecjecki.

O mistrzostwo bokserskie Wilna

30 bm. o godz. 19 w sali przy ul. Ludwisarskiej odbędzie się jeden jedyny mecz bokserski o mistrzostwo Wilna między WKS Śmigły a Elektritem.

Obie drużyny usilnie trenują.

Kurs instruktorów i sędziów pięściarskich

24 bm. rozpocznie się w Ośrodku WF trzytygodniowy kurs instruktórski. Wszystkie miejsca są już zajęte. Najwięcej kandydatów zgłoszonych zostało z prowincji: Lidy, Smorgoń i Dziewiliszek.

Kurs prowadzić będą kpt. Żmudziński i Motorski.

W pierwszych dniach listopada zorganizowany zostanie w Wilnie kurs dla kandydatów sędziowskich. Kurs prowadzić będzie p. R. Hołownia.

Ppor. Batog mistrzem armii w pięcioboju nowoczesnym

Zakończone zostały w Warszawie zawody w pięcioboju nowoczesnym o mistrzostwo armii.

Wyniki ostatnich dwóch konkurencji notujemy:

Pływanie: 1) ppor. Batog, 2) ppor. Rzadkiewicz, 3) ppor. Skomroch, 4) pkt. Mielniczuk, 5) ppor. Dzianota, 6) kpt. Lisowski.

Bieg naprzełaj na 4 klm.: 1) ppor. Sokulski 13:27 min., 2) ppor. Batog 14:11,8 min. 3) ppor. Wroniszewski, 4) ppor. Aleksiński, 5) ppor. Woronowicz, 6) ppor. Mańko.

W łącznej punktacji 5 konkurencji tytuł mistrza armii polskiej zdobył ppor. Batog (WKS Śmigły Wilno) 16,5 pkt., 2) ppor. Kochański (Legia Warszawa) 44 pkt., 3) kpt. Mielniczuk (WKS Pińsk) 51 pkt., 4) ppor. Gawlik (WKS Stryj) 57 pkt., 5) ppor. Korzeń (Czarni Lwów) 60 pkt., 6) ppor. Burdo (WKS Grodno) 62 pkt., 7) ppor. Kuleczka (WKS Toruń) 62 i pół pkt., 8) ppor. Czerniecki (WKS Przemyśl) 63pkt., 9) por. Aleksiński (WKS Inowrocław) 63 i pół pkt., 10 ppor. Rzadkiewicz (WKS Włodzimierz) 64 i pół pkt.

Bokserzy WKS Śmigły nie wyjechali do Łotwy

Jak było do przewidzenia, pięściarze WKS Śmigły niestety nie mogli, czy też nie potrafili wykorzystać zaproszenia do Rygi na dwa mecze z zawodnikami Łotwy i Estonii.

Wątpliwym jest, czy w innym terminie uda się naszym bokserom wyjechać za granicę.

Nie dopisała w danym wypadku strona organizacyjna.

Sport w kilku wierszach

Najlepszy tenisista świata, Donald Budge, przechodzi definitywnie na zawodostwo i w dniu 9 stycznia 1939 roku rozegra w Madison Square Garden pierwszy swój mecz jako zawodowiec, z Amerykaninem Vines'em.

Następnie projektowanych jest kilkanaście spotkań Budge'a z Vines'em i z Anglikiem Perry. W ciągu pierwszego roku zawodostwa Budge zagwarantowany ma dochód w wysokości 130 tysięcy dolarów.

*

Angielska agencja telegraficzna Reuter, donosi, że czołowy tenisista niemiecki von Cramm wypuszczony został z więzienia.

*

Szwedka Lundström ustanowiła nowy rekord Szwecji w rzucie dyskiem, mając wynik 44,38 m.

*

W meczu piłkarskim Zagrzeb zremisował z Białogrodem 1:1 (0:0).

*

Kolarz francuski Renaudin ustanowił nowy rekord świata na dystansie 1 mili, — wynikiem 1:55,2 m.

*

W dotychczasowych rozgrywkach piłkarskich o mistrzostwo Niemiec prowadzi Hertha przed Blau-Weiss, 3) Bewag, 4) Tennis-Borussia, 5) Friesen Cottbus, 6) Brandenburg 05, 7) Berliner SV, 8) Union Ob., 9) Wacker 04, 10) Minerwa.

RADIO

SOBOTA dnia 22 października 1938 r.

6.57 Pieśń poranna; 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt; 7.45 Gimnastyka; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Program na dzisiaj; 8.15 Muzyka popularna; 8.50 Czytanki wiejskie: „Oliwer Twist" fragment z powieści Karola Dickensa; 9.00 Przerwa; 11.00 Audycja dla szkół; 11.25 Utwory J. S. Bacha na orkiestrę; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13.05 Audycja życzeń dla dzieci wiejskich w opr. Cioci Hali; 13.35 Muzyka kameralna; 14.00 Przerwa; 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „erwus holenderski śledziu" — słuchowisko; 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Kwartetu Salonowego; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.05 Wiadomości gospodarcze; 16.15 Kronika literacka; 16.30 Popołudniowy koncert; Ok. 16.50 w przerwie: „Nicolo Paganini" — felieton Sergiusza Kontera; 18.00 Wileńskie wiadomości sportowe; 18.05 Sobótka speakera — prowadzi Lech Beynar; 18.30 Audycja dla Polaków za granicą; 19.15 Wiązanki operetkowe w wyk. Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej; 20.35 Audycje informacyjne; 21.00 Koncert muzyki lekkiej i tanecznej. W przerwach: 1) Przyjacielska przysługa — skecz. 2) Co słychać? — rozmówka Jerzego z Kaziusiem; 22.55 Rezerwa programowa; 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty; 23.05 Zakończenie programu.

NIEDZIELA, dnia 23 października 1938 r.

7.15 Pieśń poranna. 7.20 Koncert poranny. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 8.45 Program na dzisiaj. 8.50 Wiadomości rolnicze. Tr. do Baranowicz. 9.00 Gra kapela wiejska „Kaskada". 9.15 Specjalny udział Polski w nowej krucjacie misyjnej — odczyt. 9.25 Regionalna transmisja z Żyrardowa. 10.00 Transmisja uroczystego nabożeństwa z Bazyliki Wileńskiej z okazji przeniesienia relikwii św. Andrzeja Boboli. Po nabożeństwie muzyka z płyt. 11.45 Nasz program literacki w sezonie jesienno - zimowym. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 „Życie literackie Wilna" — felieton Teodora Bujnickiego. 13.10 Muzyka obiadowa. 14.40 W świecie przyrody: „Piaski wielkich pustyń" — pog. St. Łapińskiego Tr. do Baranowicz. 14.50 Muzyka z płyt. 15.00 Przemówienie prezesa rady ministrów gen. Dr Felicjana Sławoj Składkowskiego. Transmisja z Turka. 15.30 Audycja dla wsi. 16.30 „Popołudnie speakera" — zapowiada Lech Beyner 16.50 „Pamiętne dni wileńskie 1918 roku" — pogadanka Dr Waleriana Charkiewicza. 17.00 Tygodnik dźwiękowy. 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie. Około 18.25 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 19.30 „Wieczór panieński"—audycja słowno muzyczna 20.10 Wileńskie wiadomości sportowe. 20.15 Przegląd polityczny. 20.25 Przerwa. 20.30 V. Koncert światowy (Tr z centr. i rozgł. regionalnej Radio-Kanada). 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 Tr. fragm. międzynarodowego meczu piłkarskiego Polska — Norwegia 21.45 Zbiorowe wiadomości sportowe. 22.00 Chór KPW pod dyr. Adolfa Czerniawskiego. 22.20 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

Mecze eliminacyjne polskich bokserów

W ramach meczu o drużynowe mistrzostwo bokserskie okręgu poznańskiego, Warta — Ostrowia, odbędą się w nadchodzącą niedzielę w cyrku Olimpia eliminacyjne spotkania przed meczami reprezentacji polskich z Niemcami i Łotwą.

Rozegrane zostaną następujące walki eliminacyjne.

W wadze muszej — Jasiński — Lendzin
W koguciej — Sobkowiak — Janowczyk
W średniej — Szulczyński — Ożarek
W półciężkiej — Karolak — Klimecki
W ciężkiej — Piłat — Leśniak

Po zawodach kapitan związkowy PZB zorientuje się w zakwalifikowaniu bokserów do reprezentacji, a w dniu 1 listopada nastąpi oficjalne zestawienie drużyn naszych przeciwko Niemcom i Łotwie.

Zawodnicy warszawscy, przewidziani do powyższych reprezentacyj skoszarowani będą od dnia 24 bm. pod kierunkiem trenera Sztama. Druga część bokserów trenować będzie w Poznaniu pod kierunkiem p. Szydły.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— Dziś, w sobotę dnia 22 października świetna komedia Devala „SUBRETKA' w reżyserii Zemowita Karpińskiego. Pierwsza sztuka z lekkiego repertuaru w tym sezonie zdobyła sobie pełne uznanie krytyki i publiczności Do powodzenia sztuki przyczynia się interesująca i dowcipna treść oraz znakomita gra aktorów, w osobach Jasińskiej-Detkowskiej, Korwin, Nawrockiej (Subretka), Ślaskiej, Jaśkiewicza, Martyki, Surzyńskiego, Wołłejki. Oprawa dekoracyjna Jana i Kamili Golusów. Ceny popularne.

— Jutro w niedzielę dnia 23 października o godz. 16 i 20 „Subretka“ — Devala.

— **Najbliższa premiera w Teatrze na Pohulance!** Najbliższą premierą Teatru Miejskiego na Pohulance będzie sztuka angielskiej autorki Keith Winter „MARIELA“. Była ona prawdziwą sensacją teatralną na scenach londyńskich, gdzie grana była przeszło dwa lata z olbrzymim powodzeniem i wzbudza ożywione dyskusje. Sztukę przygotowuje reżysersko dyrektor Kielanowski, a obsadę aktorską tworzą doborowe siły teatru.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Występy J. Kulczyckiej.** Dziś ostatnia nowość scen zagranicznych widowisko w 12 obrazach **„Zakochana królowa“**, wyróżniające się oryginalną fakturą, nowoczesną muzyką, humorem, oraz barwnością obrazów. Bohaterką wieczoru jest Janina Kulczycka na czele świetnie zgranego zespołu.

— **Jutrzejsze widowiska w „Lutni“. Teatr dla dzieci** jutro o godz. 12 m. 15 wystawia wesołe, barwne fantastyczne widowisko w 6 obrazach **„Kopciuszek“** początek o g. 12 m. 15.

Popołudniówka jutrzejsza. — „Wiktoria i jej huzar“, ta najbogatsza w melodie i treść operetka Abrahama grana będzie jutro po cenach zniżonych o godz. 4 m. 15 po poł.

— **„Zakochana królowa“.** Jutro o godz. 8 m. 15 grane będzie pięknie wystawione, wartościowe widowisko w 12 obrazach **„Zakochana królowa“**, które grane jest jednocześnie z Wilnem na wielu scenach zagranicznych.

Otwarcie sezonu zimowego w Lutni. Sezon zimowy 1938-39 zainauguruje opera narodowa **„Krakowiacy i górale“** w opracowaniu, z prologiem i epilogiem pióra D-ra Zygmunta Nowokowskiego, a reżyserii K. Wyrwicz Wichrowskiego. Tym mocnym akcentem zwróconym w kierunku twórczoci rodzimej Kierownictwo Teatru pragnie zaznaczyć, że w miarę sił i środków, gotowe na dal podążać w obranym kierunku.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 20 października 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby—w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand. 696 g/l	15.—	15.50
„ II „ 670 „	14.50	15 —
Pszenica I „ 748 „	20.75	21.25
„ II „ 726 „	19 75	20 25
Jęczmień I „ 678/673 „ (kasz.)	—	—
„ I „ 649 „ „	—	—
„ III „ 620,5 „ (past.)	14.75	15.25
Owies I „ 468 „	15 75	16.25
„ II „ 445 „	—	—
Gryka „ 630 „	17.50	18.—
„ „ 610 „	16.75	17 25
Mąka żytnia gat. I 0—50%	29 25	29.75
„ „ „ I 0—65%	26.25	26.75
„ „ „ II 50—65%	—	—
„ „ razowa do 95%	20.25	20.75
Mąka pszen. gat. I 0—50%	40 —	40.75
„ „ „ I-A 0—65%	38 75	39.25
„ „ „ II 30—65%	32.50	33.—
„ „ „ II-A 50—65%	26,25	27.—
„ „ „ III 65—70%	20.50	21.—
„ „ pastewna	16.—	17.—
„ ziemniaczana „Superior“	—	—
„ „ „Prima“	—	—
Otręby żytnie przem stand.	8.75	9.25
Otręby pszen. śred. przem.stand.	9.50	10 —
Wyka	—	—
Łubin niebieski	8.—	8.50
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.	44.50	45.—
Len trzepany Wołożyn	1560.—	1600.—
„ „ Horodziej	1840.—	1880.—
„ „ Traby	1560 —	1600.-
„ „ Miory	1320.—	1360.—
Len czesany Horodziej	2110.—	2150.—
Kądziel horodziejska	—	—
Targaniec moczony	680.—	720.—
„ Wołożyn	850.—	890.—

Ceny żywca i mięsa w Wilnie

Notowania Tymczas. Komisji Notowań Cen Cena loco Targowisko i Rzeźnia w dn. 21.X. 1938 r. z złotych ew. groszach

Żywiec za 1 kg żywej wagi:

	I gat.	II gat.	III gat.
Stadniki	0.45—0.50	0.40—0.40	0.25—0.30
Krowy	0.45—0.50	0.40—0.40	0.25—0.30
Cielęta	—	0.7—0.75	—
Owce	—	0.70—0.80	—
Trzoda chl.	1.05—1.10	1.00—1.05	0.90—1.00

Mięso w hurcie miejscowego uboju:

	I gat.	II gat.	III gat.
Wołowina	0.90—0 95	0.75—0.80	0.65—0.70
Cielęcina	—	1.20—1.25	—
Wieprzow.	1.20—1.25	1.15—1.20	1.05—1.10
Baranina	—	0.85—0.95	—

Skóry surowe:

Bydlęce za 1 kg	0.75—0.80
Cielęce za 1 sztukę	3.00—4.00
Owcze „	4.50

Ceny nabiału i jaj

Ceny nabiału i jaj notowane od dnia 21 bm. przez Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich, oddział w Wilnie, w złotych za 1 kg:

	hurt:	detal:
masło:		
wyborowe	3.10	3.40
stołowe	3.00	3.30
solone	3.10	3.40
sery:		
edamskie czerwone	2.25	2.60
edamskie żółte	1.70	2.00
litewskie	1.60	1.80
Jaja na wagę	1.80	2.00

Przetarg

Zarząd więzienia w Nowogródku ogłasza na dzień 29 października 1938 roku na godzinę 10 przetarg nieograniczony na dostawę większej ilości artykułów żywnościowych dla potrzeb więzienia.

Bliższych informacji udziela kancelaria więzienia.

Nowogródek,
dnia 17 października 1938 r.

Naczelnik Więzienia
(—) I. Grodzicki
Podkomisarz S. W.

Sygnatura: Km. 104/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Wołożynie Brunon Gruźdź, mający kancelarię w Wołożynie, ul. Wojciechowskiego Nr 77, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 listopada 1938 r. o godz. 10 w maj. Kamień-Słoboda, gm. Iwieniec, odbędzie się II-ga licytacja ruchomości, należących do Jana Dębowskiego, składających z bidki na gumach, bryczki, 2 ch wozów, kredensu i 800 mtr³ drzewa opałowego, oszacowanych na łączną sumę zł 3.600

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 15 października 1938 r.

Komornik
Brunon Gruźdź

Celem uniknięcia nieporozumień prosimy na przekazach i czekach podawać cel wpłaty (ogłoszenie, prenumerata, kolportaż, ofiary).

Administracja „Kurjera Wil.“

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MED.
Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60 Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz 9—13 i 3—8.

DOKTOR
Zeldowicz
Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych od godz. 9-1 i 5—8 w.
powrócił

DOKTOR
Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3. tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

Kupno i sprzedaż

OKAZYJNIE sprzedam 4 domki drewniane (10 mieszkań, 800 sążni ziemi). ul. Bobrujska 20—8.

OKAZYJNIE sprzedam futro damskie (prawie nowe) bardzo eleganckie. Oglądać w godz. od 10 do 5. Ul. Pańska Nr 7 m. 2 (Łukiszki).

SPRZEDAŻ MEBLI. Wzorowe warsztaty stolarskie polecają komplety: 1) jadalnię, orzech z dębem; 2) sypialnię jesionową; 3) kuchnię — modele z 1938 roku i różne inne meble. W Wilnie urządzono 35 pokoi kompletnie. Raty dopuszczalne. Wilno. ul. Subocz Nr 19.

LOKALE

POKÓJ z wygodami do wynajęcia dla pani. Adres: Beliny 16—12. Oglądać w godzinach od 16 do 18.

RÓŻNE

Zdrowe drzewka i krzewy owocowe zakwalifikowane przez Izbę Rolniczą poleca
CENTRALA ZAOPATRZEŃ OGRODNICZYCH
wł. J. i J. KRYWKO
Wilno, ul. Zawalna 28 m. 4, tel. 21-48.

— Czy to ty, Emilu?
— Boję się, że tak, Kunegundo!

— Czy znalazł pan Cinzano?
— Nie, ale piłem!

Wydzierżawię majątek

na dogodnych warunkach, ok. 12 ha ziemi, zabudowania gospodarcze, dom mieszkalny — w granicach miasta. Dowiedzieć się: majątek Tuskulany (Łosiówka)

PRACA

BIURO POŚREDNICTWA PRACY dla Kobiet, Pol. Kat. T-wo Op. nad Dziewczętami poleca: Nauczycielki, wychowawczynie, bony, pielęgniarki, krawcowe, ekspedientki itp. oraz służbę domową i pensjonatową wszelkiego rodzaju. Gimnazjalna 4. Czynnt od g. 10—3.

WYCHOWAWCZYNI obowiązkowa praktyczne gospodarstwo domowe, skromnych wymagań, szuka posady. Wilno, ul. Śniegowa 30—6. Jugielewiczówna.

Od Administracji

Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za termin ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie matryc i klisz. Zastrzeżone miejsce obowiązuje Administrację tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone 25% drożej. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. — Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieumieszczenia całego ogłoszenia, względnie jego części bez podania powodów. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Wileńska 42, tel. 96; Brześć n/B., ul. Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.

Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Emili Plater 44, Równe—3 Maja 13, Wołkowysk—Brzeska 9/1

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50. na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o. Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Ilocz. u E. Kotlarewskiego, Wileńska 11 Redaktor odp. Zbigniew Cieślik